

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Birželis - June 20, 1966

Nr. 69

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'LIAUDIES FRONTAI'

MASKVA, NORĖDAMA IŠNAUDOTI AMERIKIEČIŲ 'IKLIMPIMĄ' VIETNAME. PRADEJO AKCIJĄ SUDARYTI 'LIAUDIES FRONTO' VYRIAUSYBES SU KOMUNISTŲ DALYVAVIMU. — VISOJE LAISVOJE EUROPOJE KOMUNISTAI SIŪLOSI BENDRAUTI SU SOCIALISTAIS. — TOJI VISUOTINA AKCIJA JAU DAVĖ VAIŠIŲ SUOMIJOJE.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šioje vietoje mes esame daug kalbėję apie Vokietijos reikalus ir numatomą jos socialistų 'dialogą' ne tik todėl, kad Vokietija yra centrinė Europos problema, bet ir dėl to, kad Maskva dirba pagal vieną kurpalį. O tai reiškia, kad 'dialogas' Vokietijoje nėra koks paskiras reiškinys, bet vienos generalinės linijos išdava. JAV 'iklimpimas' Vietname sudarė išpūdį, kad Europa joms mažiau rūpi. Todėl, nors dabartiniai Maskvos valdovai yra vadinami 'aparačikai', iš kurių negalima tikėtis daug vaizduotės, bet ir jie nutarė susidariusia padėtim pasinaudoti ir pažvejoti drumstame vandenyje. Tinklas, kuriuo jie dabar naudojami yra sena priemonė Maskvos archyvu-

se -- ji vadinasi liaudies frontas.

1965 m. vasario 7 d. maskvinė Pravda staiga parašė, kad socialdemokratų partijos nėra tik 'buržuazijos agentūros', bet darbininkų klasės atstovai. Neilgai truko, kad tą patį išžūrėtų ir Vakarų Europos komunistų partijos:

* Italijos kompartija atrado netik 'bendrums' su socialdemokratais, bet ir 'bendradarbiavimo' galimybes su krikščionimis demokratais. Dar daugiau, ji pareiškė noro save paleisti, jei būtų sudaryta nauja visuotinė socialistų partija. Tie šūkiu padėjo ir per paskutinius savivaldybių rinkimus. Komunistai savo gautų balsų skaičių padidino trimis šimtais, t. y. daugiau negu krikščionys demokratai, kurie

vistiek dar išlaikė pirmą vietą.

* Francūzijos kompartija nestatė savo kandidato į prezidentus, bet 'solidariškai' palaikė socialistų kandidatą Mitterandą.

* Austrijos komunistų bosas Fuernberg pareiškė, kad socializmas nėra vienos partijos viešpatavimas ir tuo savo 'bendradarbiavimo' pasiūlymu pakenkė socialistams per rinkimus. Rezultate 20 metų Austriją valdžiusi krik. dem. - socialistų koalicija iširo.

* Olandijos kompartija pareiškė norą 'bendradarbiauti' su socialistais, siekiant apjungti Olandijos darbininkų sąjūdį.

* Vokietijos komunistų vado Ulbrichto pastangos pasiekti 'dialogo' su Vakarų Vokietijos socialdemokratais davė pirminių vaisių.

* Panašios 'politikos' laikosi ir švedų kompartijos vadas Harmannsson.

Šių metų kovo 19-21 d.d. Norvegijos sostinėje Oslo buvo susirinkę Skandinavijos kompartijų pareigūnai ir nutarė vieningai siekti 'liaudies fronto', o Suomijos kompartijos generalinis sekretorius - Pessi Maskvai pranešė apie socialistų laimėjimą rinkimuose. Kremlius nutarė tiesiogiai išsiųsti į Helsinkį iš Maskvos buvo nusiųstas specialus komisaras pavarde Novikov.

Suomijos seimorinkimuose socialdemokratai laimėjo 56 vietas ir tokiu būdu tapo didžiausia frakcija ir turėjo gauti pavedimą sudaryti naują vyriausybę, antroje vietoje buvo komunistai su 42 vietomis. Socialdemokratai galėtų sudaryti vyriausybę ir be komunistų talkos, tačiau ar tai būtų naudinga? Komisaras Novikovas privačiai priminė 1958 metų įvykius. Tada socialdemokratai sukludė Maskvai draugingo prezidento Kekkonen bandymą sudaryti koalicinę

Chicagos lietuvaitės kandidatės į Miss Lithuania. Stovi iš kairės: Laima Bučinskaitė, Virginija Bobinaitė, pirmą vietą laimėjusi Laima Čepaitytė, Birutė Indreikaitė, antrą vietą laimėjusi Aušra Gilytė ir Dalia Chodeckaitė. A. Gulbinsko nuotrauka

CHICAGOS KANDIDATĖ Į 'MISS LITHUANIA'

Birželio mėn. 10 d. Jaunimo Centro didžioje salėje įvyko Chicagos kandidatės į "Miss Lithuania" rinkimai, kuriuos pravedė Jaunimo Metų komitetas, vadovaujant Leonui Valaičiui. Rinkimuose dalyvavo 6 kandidatės: Laima Bučinskaitė, Virginija Bobinaitė, Laima Čepaitytė, Birutė Indreikaitė, Aušra Gilytė ir Dalia Chodeckaitė.

Ši gražių nuotaikų vakarą sumaniai vedė jaunutė, bet talentinga interpretatorė Vitalija Rui-

bytė, pradžioje pasveikindama gausiai susirinkusius svečius, kurių tarpe labai daug jaunimo ir vyresniosios kartos atstovų. Programos vedėja savo trumpame žodyje nusakė rinkimų tikslą ir prisiminė artėjantį Jaunimo Kongresą, kurio metu iš keioliškos kandidatėjų ir bus išrinkta "Miss Lithuania", kuri reprezentuos visur lietuvius ir Lietuvą.

Po to, kiekviena kandidatė buvo pristatoma svečiams, nusakant kandidatės visuomeninę veiklą, jos talentus ir kitas būdingąsias savybes. Visos kandidatės, teisėjų komisijai stebint, praėjo specialiu paaugštintu taku ir po to kiekviena tarė savo žodį apie Jaunimo Metus ir Jaunimo Kongresą. Tema buvo duota visoms bendra, tačiau kandidatė pareiškė mintys buvo labai įvairios ir originalios. Visos akcentavo Jaunimo Kongreso svarbą, artėjančią lietuviškojo gyvenimo darbų atsakomybę ir būtiną reikalą arčiau pažinti visas lietuviškas problemas ir jung-

tis vieningan darban už Lietuvos laisvę.

Visoms kandidatėms pasakius savo žodį, po trumpos pertraukos, teisėjų komisija iš akt. Zitės Kevalaitės-Visockienės, baleto studijos vedėjos Gražinos Giedraitienės, madų žinovės Nijolės Manelienės ir baletmeisterio Simo Velbasio paskelbė sprendimą, iš kurio paaiškėjo, kad Chicagos lietuvių "Miss Lithuania" titulą laimėjo Laima Čepaitytė, o antroji vieta atiteko Aušrai Gilytei.

Chicagos "Miss Lithuania" karūną uždėjo JAV LB Centro Valdybos vicepirmininkė Marija Rudienė, talkininkaujant JAV LB Centro Valdybos pirmininkui Jonui Jaisaičiui. Marija Rudienė šiltu žodžiu pasveikino laimėtoją, o prie jos sveikinimų audringais plojimais prisijungė ir pilnutėlė salė svečių.

Kandidatė vardu laimėtoją pasveikino Laima Bučinskaitė, o visų dalyvių linkėjimus perdavė vakaro vedėja Vitalija Ruibytė.

Visų kandidatėjų rankose pražydo gyvų gėlių puokštės, jų veidus puošė lengva, maloni šypseną, nors ir nepasiekus karūnos. Jos visos talentingos, mielos, gražios ir puikios visuomenininkės, tačiau juk tik viena pirmoji tegalėjo būti.

Laimutė Čepaitytė talentinga mergaitė, gražiai nuaugusi, malonaus būdo, gera mokytoja, sugėbanti mąstyti, žodį vartoti, jį perduoti kitiems. Puiki reprezentantė. Chicagiečiai linki, kad Laimutės galvą papuoštų "Miss Lithuania" karūna ir finalinėse varžybose, Jaunimo Kongreso metu.

Po rinkimų jaunimas gražiai pabendravo dar porą valandų ir pasivaišino kavute.

Jurgis Janušaitis

ŠIANDIEN IR RYTOJ

KREMLIUS savo propagandai visas priemones pateisina. Kas galėjo tikėti, kad komunistai pradės skelbti Kristaus mokslą! Bet taip yra. Afrikoje tarp negrų jie platiną Šventąjį Raštą, tvirtindami, kad jų esąs tikrasis, o misionierių suklastotas.

Sovietai išleido tris šv. Rašto laidas: "Tikroji Biblija", "Iliustruota Biblija", ir "Biblijos istorijos". Bet tai nereiškia, kad komunistai staiga pasidarė krikščionybės skelbėjais. Šventąjį Raštą jie naudoja savo politiniams tikslams.

Sovietai sako, kad misionierių peršamoji Biblija esanti "imperialistinių hienu" išradimas, kad galėtų geriau eksploatuoti kolonijas. Jėzus Kristus, anot komunistų, buvęs neturtingas palestinietis (ne žydas), užaugęs Nazarete ir aplink save sukūręs sąjūdį kovoti už socialinį teisingumą ir pavergtųjų gyvenimo pagerinimą. Vėliau, kai Jėzus sitikino, kad maldomis teisingumo neatstieks, griebėsi revoliucinių metodų, bet buvo apgautas išdavikiškų dvasiškių, bijojusių prarasti religinį monopolį ir jis buvo nužudytas romėnų kolonistų. "Biblijoje" skelbiama, kad Kristus buvęs "tikras marksistas" ir "revoliucionierių vadas", nes kovojo su kapitalizmu ir socialiniu neteisingumu.

Sovietiškoje "Biblijoje" aiškinama, kad krikščionybė dabartinė formoj buvusi sugalvota feodalistų. Kristaus skelbiamoji "revoliucinė idėja" buvusi pašalinata, religiją nukreipiant klaidingai keltui, kad ji tarnautų turtingiesiems sluoksniams, šventieji karai knygoj vadinami kolonialiniais karais, o misionieriai prilyginami imperializmo agentams. Pagal tą sovietišką "Bibliją" jei Kristus grįžtų žemėn, tai pirmiausiai išlaisvintų pavergtas tautas, kurios jo vardu yra eksploatuojamos.

"Iliustruota Biblija" skirta nemokantiems skaityti negrams. Čia visi gerieji, kaip Kristus, Marija ir Juozapas vaizduojami afrikiečiais, o visi blogieji vaizduojami ne baltaisiais, bet kiniečiais...

"Biblijos istorija" tai tikra politinė pornografija. Kainas paizduotas amerikiečių kareivių užmušas broli Abelį, vietnamietį. Kitoj vietoj prancūzų kareiviai prievartauja senegaliečių moteris, anglai plėšia Rytų Afrikos negrų žemes...

Nuo sovietų neatsilieka ir kiniečiai, bet jų platinamas "šv. Raštas" dar naiviau suredaguotas. Kadangi tarp negrų biblijos vardas yra labiausiai žinomas, tai po tuo vardu stengiamasi prakišti įvairias propagandines knygas, kaip "Partizanų biblija", kuri labai plačiai sklaidžiama tarp negrų.

Kaip matome, komunistams nieko švento ir gerbiamo. Jie net panaudoja religiją, jei tik gali iš to turėti sau naudos.

KRETINGOJ pas visiems gerai pažįstamą burtininkę Magdę užėjo rajono aukštas pareigūnas, norėdamas daugiau sužinoti apie savo ateitį.

-- Pasakyk man ką nors apie mano karjerą partijoje.
Magdė išdėstė kortas ir sako:
-- Aš matau... matau tave mūsų sostinėje...
-- Tas gerai, -- pralinksmėjo pareigūnas.
-- Šalia mūsų draugo Paleckio...
-- Puikui!
-- ... Visai naujame pastate...
-- Nuostabiai gerai!
-- ... Aš matau jus vaikščiojant dideliame šviesiame kieme...
-- Kas toliau? Sakyk greičiau!
-- ... Jūs vaikščiojat ratu, ratu... (vg)

-- Kažkas į mano sandėliuką įlindo!...

RAŠYTOJO STASIO LAUCIAUS MIRTIES METINES MININT

Pranas Bastys

Švilpia metai pergreit. Jiems nėra semaforų, nors gražinti laiką mes ir norim.

Stasys Laucius

Visi turbūt sutiksime su rašytoju St. Laucium, kad metai švilpia pro mus gal kiek ir pergreitai. Ne vienas norėtume tą, kas yra buvę mums branginti ir miela, susigrąžinti atgalios. Metai ateina ir nueina. Kartu su metais ateina nauji žmonės; praeina jų vaikystė ir jaunystė. Tie patys metai juos susendina ir pasiima į nežinią.

Zmogus gimsta, praleidžia vaikystę, bręsta, ruošiasi gyvenimui, rūpinasi užsitikrinti kiek galint geresnę ekonominę ateitį ir pagaliau turi laisvalaikį, kurį pagal savo supratimą ir pomėgius kiekvienas vis kitaip sumandoja.

Vienus traukia iškeliavimai, pramogos, draugystė, įvairūs lošimai ir dar daugelis kitų dalykų, kai tuo tarpu kiti, nors ir žintu procentų neatsisakdami pirmųjų einamo kelio, suranda laiko rūpintis dvasiniais reikalais, be kurių jiems gyvenimas būtų tuščias. Jie perka ir skaito knygas, prenumertoja

laikraščius, dalyvauja organizacijose, lanko susirinkimus, ruošia didžiųjų ir reikšmingų tautos įvykių minėjimus, skaito paskaitas, telkia lėšas naudintiems tikslams ir bendrai remia visokeriopius lietuvių kultūrinio bei dvasinio gyvenimo pasireiškimus. Jie yra nevienodieniai. Jų darbai išsiskiria iš pilkos kasdienybės, nes jie yra susiję su viena ar kita idėja, turinčia savyje daugiau ar mažiau tautinių vertybių, kurias puoselėti yra būtina sąlyga, kad galėtų gyvuoti ir išlikti tauta.

vienos pusės priespauda ir persekiojimas, o iš kitos -- tautinis atgimimas, aišku, jaunam Stasiukui darė nemažai įtakos ir paliko jame savo pėdsakus. Vėliau mokėsi ir brendo I-jo Pas. karo stikuriuose, toli nuo savo tėvynės Rusijoje. Vos tik baigusį realinę mokyklą Petera pily, pašaukė atlikti karinę prievolę. Tai buvo laikas, kadaėjo karas ir po trumpo apmokymo išsiunčiamas į frontą.

Po nekuriu laiko mes jį matome karo mokykloje, 1918 m. su pirmaisiais bėgėlių ešalonais grįžta į Lietuvą ir stoja savanoriu ginti jos laisvę. 1921 m. kapitono laipsnyje išsina į atsargą. Pasirinkęs mokytojo profesiją, visą Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpį su mokykla nenutraukė ryšių.

Eidamas tremtinio keliu, Stasys Laucius vėl įsijungė į kul-

m. Sekančiais metais išleidžia Satyrų rinkinį. Kiek vėliau jis nukrypsta į dramą. Neabejotinai rašytoją St. Laucijų paskatino ta linkme pasukti jo laimėta už dramos veikalą pirmoji premija. Jo premijuoti scenos veikalai: Kelias iš pelkių 1936 m., Žydinti žemė 1937 m., Signalas ir kt. Stellos pseudonimu yra davęs nemažą pluoštą politinių aktualijų satyros forma.

Atvykęs į JAV ir apsisostęs Chicagoje Stasys Laucius išleido Respubliką, kurioje patalpinta kelios dešimtys gana įdomių ir aktualių eilėraščių, vaizduojančių mūsų tėvynės atskirus periodus.

Poetas nepaprastai giliai buvo įsigyvenęs į Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpį. Visam gyvenimui jam liko brangūs ir prisimintini anie laisvos respublikos laikai. Poetas nusako, kad laisvė ne veitui buvo duota, ji daug aukų pareikalavusi ir kryžiais buvo nužymėta. Jis gražiai prisimena ir brolius iš anapus Atlanto, kurie daug naujai respublikai padėjo.

Toliau St. Laucius mums atvaizduoja kasdienį Lietuvos gyvenimą, kaip viskas kurliasi, auga, pats gyvenimas gerėja. Aprašydamas prekybos išvystymą su užsieniu pažymi, kad mūsų laivai pastekia kitų valstybių uostus. Štai būdingas posmelis:

"Garlaiviai iš uosto
Išlinguoja šonais,
Londone po šmičkį
Meta kapitona!"

Be viso to gėrio, kuris darbščiomis lietuvių rankomis sukuriamas, toliau knygos autorius užsimena apie reumatizmą, kuris pradėjo suklikti respubliką. Diplomatus atsiranda daug darbo. Jiems atsivėnia Varšuva, Berlynas ir Maskva ultimatumus pastudijuoti.

Ir štai Lietuvos respublikai, kuri nieko nenuskriaudė, kuri pasiskelbė neutrali ir pasižadėjo nesikišti į didžiųjų valstybių tarpusavio ginčus, jau tašomi beržo kryžiai. Autorius pamini faktą, kad pavojaus metu atsiranda fariziejų, kurie grupuojasi prieš savo tėvynę liudyti, o generolai tariasi kaip sutikt invazija.

Kaip žinome, viskas vyksta staigiai. Privalomas balsavimas ir įjungimas. Tą epizodą poetas pavaizduoja šiaip:

"Saulę delegacija
Iš Maskvos atritina,
Gomuryje šukėmis
Rėksmas įsakytinis."

Okupantas kasosi
Laimę pranašaudamas.
Realizmą ryškina
Politruko spjaudymas.

Ketvirtokai stengiasi
Mitingą užžaudėti.
Rusas moko išgamą
Į pakaušį šaudyti."

Poeto St. Lauciaus knyga "Respublika", tai yra ne šiaip kas, bet realus netolimos mūsų praeities pavaizdavimas. Jis neaplenkia nė Furiero valdymo laikų, DP stovyklų ir bendrai visų didesnių ir charakteringesnių įvykių, kurie tuo metu mus supančioji aplinkuma vyko.

"Respublika" skaitant jaučiamas jos autoriaus gilus tėvynės pasiilgimas. Nūdieniu gyvenimu nebūvo patenkintas, tas gyvenimas jo nežavėjo, krintosi ir ko tai vis laukė. Svetimas dangus jam vis rodėsi apsiniaukęs ir niekaip negalėjo sugyventi su ta tikrove, kurią jam teko pažinti gyvenant naujojoje aplinkumoje. Jis kalbėjo: "... kas iš to, kad kėsnis riebus ir kišenėje monetos, jei tu slankioji, kaip dvasia be vietos".

Kaip atplėštą medžio šaką neįmanoma prigaivinti prie kito didžiulio medžio, taip lygiai ir žmogų, giliai įleidus kultūrinės šaknis į savo tautą ir išblokštą kitur, niekas nepatenkins. Jis amžinai ten liks svetimas, amžinai ilgės, amžinai gyvens praeities prisiminimais ir amžinai visomis išgalėmis stengsis sugrįžti į savo gimtą tėvų šalį.

Toks buvo ir rašytojas Stasys Laucius, su kuriuo yra tekę kiek ilgesnį laiką artimiaus gyventi ir bendrauti. Jis laukė Lietuvos nosios melodijos premjeros pastatymas, kuri iš spaudos išėjo gerokai vėliau, 1953 m. Stasio Lauciaus pirmas eilėraščių rinkinys pasirodė 1927

Dirvos redakcinės kolegijos narys P. Bastys su velioniu St. Lauciu (dešinėje) prieš 15 metų Nottinghamame.

Pasizvalgę po praėjusių metų mirimų kalendorių užtiksimės ryškų ir visiems gerai pažįstamą rašytojo Stasio Lauciaus vardą. Šių metų birželio 15 d. buvo metinės, kai jis amžiams užmerkė akis ir paliko ilstėtis Chicagoje. Galėsime kartkartėmis aplankyti jo kapą, padėti gėlių, bet gyvo, geroje nuotaikoje, maloniai besišypsiančio mes jo jau niekuomet nematysime.

Mes žinome tai, kas jau yra praėję, bet nė vienas negali nuspėti savo ateities likimo kelius. Ar tikėjome nepriklausomo gyvenimo metais, kad ateis lietuvių tautai liūdnos ir tamsios dienos, apsiniauks jos mėlynai žydras dangus, o mes būsimė mėtomai iš savo gimtųjų pastogių, kaltinami, tremiami, be pasigailėjimo naikinami ir, kaip tos dvasios be vietos, blaškysimės plačiajame pasaulyje be teisės sugrįžti ir numirti savo gimtojoje šalyje.

Toks likimas ištiko ir Stasį Laucijų, kuris taip glaudžiai buvo suaugęs su savo tėvyne, gyvenęs jos rūpesčiais ir džiaugėsi pažanga ir pasisekimais. Jis niekad negalvojo, kad tokia padėtis taip ilgai nusitęs ir nebus jau lemta jam sugrįžti į tą šalį, kurioje jo pėdos yra palikę taip giliai įspaustus.

Stasys Laucius, tvirtai tikėjęs Lietuvos valstybės prisikėlimu nepriklausomam gyvenimui, to prisikėlimo nebesulaukė, nusinešdamas tėvynės laisvės ilgesį į kapų ramybę.

Jis gimė 1897 m. rugsėjo 11 d. Kelmėje, tuo laiku, kada rusų Lietuvoje slautėjimas buvo gana žiaurus.

Kelmė rubežiuojasi su Kražiais, kuriuose tie patys rusai 1893 m. sukėlė baisias skerdynes. Ir visa tai vyko už spausdintą lietuvišką raštą ir jo teisių gynimą. Knygnešių keliai iš Mažosios Lietuvos to kampelio gyventojams taip pat buvo nesvetimi ir gerai žinomi. Iš

UŽDARBAI LIETUVOJE

Specialių automašinių (pav., pieno cisternų) šoferių mėnesinis atlyginimas Lietuvoje -- 70 rublių. Jei valandinis, tai 40 kapeikų už valandą. Antvalandžius dirbti gali būti pavedama tik išimtiniais atvejais ir tik profsąjungos komiteto sutikimu. Šis sutikimas dažniausiai yra paprastas formalumas: administracijai nesunku jį gauti, jei antvalandžiai reikalingi administracijai, kadangi profsąjungų pareiga visų pirma rūpintis darbo našumu, o tik po to gal ir darbininko interesais. Antvalandžių atlyginimas sutvarkytas palankiai nei darbininkui, o administracijai. Už antvalandžius mokama ne pusantro atlyginimo, bet už pirmas dvi valandas tik 137,5%, užtat už tolesnes -- 175%. Tačiau antvalandžiai skaičiuojami ne mėnesio ir ne savaitės gale, o kiekvieną dieną. Taigi, jei per savaitę būtų uždirbta net 12 antvalandžių, bet jie būtų buvę dirbami tik po 2 valandas kiekvieną darbo dieną, tai už visus tuos antvalandžius būtų priskaitomas tik mažasis primokėjimas (šoferiui už tas valandas būtų mokama po 55 kapeikas, vietoj 40 kapeikų). Pusantro atlyginimo už antvalandžius būtų galima gauti tik tuo atveju, jei būtų pavesta dirbti keturias valandas ilgiau, negu normali darbo diena. (Normali darbo diena paprastai dabar 7 valandos pirmadienį -- penktadienį ir 5 valandos šeštadienį, nors dar yra nemaža įmonių bei įstaigų, kur tebepraktikuojamos ilgesnės darbo dienos).

Kai darbininkui pavedama dirbti septintą dieną savaitę, tai už tą dieną mokamas papildomas atlyginimas, tik reikalaujama, kad darbininkas vėliau gautų laisvą dieną. Tik už darbą valstybinių švenčių dienomis turi būti mokamas dvigubas atlyginimas. Tai skatina įmonių administracijas neužimti tokiomis dienomis darbininkų ir neatitraukti jų nuo partijos rengiamų manifestacijų.

Sovchozų buhalterių (sąskaitininkų) atlyginimas Lietuvoje svyruoja tarp 60 ir 75 rublių mėnesiui, priklausomai nuo darbo apimties ir tarnautojo patirties. Tačiau, jei sovchoze samdomi du buhalteriai, tai bendras jų atlyginimas neturi prašyti vidurkio tarp 60 ir 75 rublių ribų. Pavyzdžiui, jeigu vienam iš jų būtų mokama 75 rubliai mėnesiui, tai kitam negalima mokėti daugiau kaip 60 rublių.

(ELTA)

Sovchozų buhalterių (sąskaitininkų) atlyginimas Lietuvoje svyruoja tarp 60 ir 75 rublių mėnesiui, priklausomai nuo darbo apimties ir tarnautojo patirties. Tačiau, jei sovchoze samdomi du buhalteriai, tai bendras jų atlyginimas neturi prašyti vidurkio tarp 60 ir 75 rublių ribų. Pavyzdžiui, jeigu vienam iš jų būtų mokama 75 rubliai mėnesiui, tai kitam negalima mokėti daugiau kaip 60 rublių.

GANYK, JEI NEMATO...

Lietuvoje dabar vyrauja įsitikinimas, kad paleisti karvę pasiganyti kolchozo javuose -- ne nusikaltimas, o laimikis. Yra potvarkis, kuriuo apylinkių sovietams pavesta išieškoti iš kaltininkų nuostolius už nuganytus kolchozų pašėlius. Bet retai kas dėl nuganyto teapsiskundžia. Kalkur kolchozo vyresnybė tuos klausimus paveda spręsti: jie nuganytojams dažniausia esti per daug draugiški...

Respublikinio sovieto prezidentas svarstė, ką daryt dėl tų nuganyimų, bet sprendimo nerado. Parašė atsišaukimą kaimų sovietams, rajonų vykdomiešiams komitetams (ispolkomams) ir žemės ūkio ministerijai, -- ragina ištirti, kaip pašėlių nuganytojai išsisuka nuo

● UNIJŲ SĄJUNGOS -- AFL-CIO prezidentas George Meany laimėjo įdomią ir politiškai reikšmingą kovą su automobilių pramonės darb. unijos prez. W. Reuteriu.

Unijų sąj. valdyba 18 prieš 6 balsais pritarė Meany sprendimui pasitraukti iš tarpt. darbininkų unijų sąjungos, kuri savo pirmininku išsirinko komunistą Sov. S-gos atstovą Pime-novą. Reuteris gi tvirtina, kad toks pasitraukimas prieštarauja prez. Johnsono "tilty tiesimo" į komunistinius kraštus politikai. Meany į tai atšovė, kad tiltai negali būti tiesiami į tokius kraštus, kur darbininkas neturi laisvės ir gyvena priespaudoje.

● DIDEĖLI SUSIDOMĖJIMAS Baltijos tautų kultūra buvo pastebėtas latvių tautybės prof. E. Andersono, kuris dėsto Baltijos, Skandinavijos ir R. Europos valstybių istoriją San Jose universitete Californijoje. Jo kursą lanko ne tik studentai, bet ir to universiteto profesūra.

Studentų susidomėjimą sukėlė istoriniai ir kultūriniai faktai, kurie liudija tų valstybių aukštą kultūrinę vertybę. Studentai taip pat reiškią susidomėjimą, kad JAV vyriausybė skiria dideles sumas atsilikusių, kultūrai nieko nedavusių tautelių tyrinėjimams, kai tuo tarpu apie tokios aukštos kultūros kraštus Europoje, kaip Baltijoje, beveik nieko nežinoma. Spėjama, kad čia įtakos turi JAV vyriausybės politika Sov. S-gos pavergtų kraštų atžvilgiu.

● BUBNAIS, GONGAIS IRCIM-BOLAIS keliant triukšmą, žmonės R. Kinijoje varomai į gatves demonstruoti prieš "įsivėlusius" partijos eiles intelektualus su svetima buržuazine ideologija". Vyksta didieji partijos eilių valymai persimetę į provincijos centrus. Atrodo, kad be kelių žinomesnių politinių asmenybių, daugumoje nukentės R. Kinijos intelektualiniai sluoksniai.

pabaudų ir nuostolių atlyginimo, ir pasiūlyti, kaip galėtų būti užtaisytos potvarkio skylės.

(ELTA)

A. ČESNAVIČIUS, šešerius metus buvęs komjaunimo pirmasis sekretorius Lietuvoje, "iš-emigruoja" į Maskvą. Mat, neseniai Maskvoje įvykusio visuotinio rusiškojo komsomolo suvažiavimo metu, Česnavičius tapo įtrauktas į vyriausią komsomolo vadovybę, vienu iš sekretorių (atsėit, centro valdybos narių). Dėl to dabar jis atleistas iš komsomolo vado (pirmojo sekretoriaus) pareigų Vilniuje. Jo vieton pirmuoju sekretoriumi dabar bus V. Morkūnas, irgi jau šešerius metus iš-buvęs vienu vadovų - sekretorių. I Morkūno vietą į sekretoriumi dabar įtrauktas D. Jokūbaitis.

(ELTA)

DIRVOJE
DIDEĖLI
PASIRINKIMAS
NAUJŲ KNYGŲ!

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

4

1 1/2%

We Invite
Your Savings

ST.
ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

'LIAUDIES FRONTAI'...

(Atkelta iš 1 psl.)

apgynimui. Dabar Novikovas siūlė susitaikyti. Suomijos socialdemokratų vadas Leskinen buvo pakviestas garbės svečiu į gegužės pirmos dienos minėjimą Maskvoje. Visąjunginės kompartijos CK narys užsienio reikalams Fonomarejev jam įteikė laiškus perduoti būsimam Suomijos premjerui Rafael Pasasio.

Tame laiške Maskva reikalavo: sudaryti koliciją su komunistais; ir socialdemokratų savikritikos už buvusią prieškomunistinę laikyseną. Socialdemokratų taryba ultimatumą priėmė. Juo labiau, kad Maskva nesispyrė pavesti komunistams svarbiausias ministerijas. Jie pasitenkino bet kokiom -- gavo tris mažiau svarbias ministerijas ir ministerijų kabineto posėdžiuose prieš juos stovi 12 kitų ministerijų persvara. Suomiams atrodo, kad Maskvai buvo netiek svarbu tvirtiau pastatyti koją Suomijoje, kaip greitai visam pasauliui duoti pavyzdį, kad 'liaudies fronto' vyriausybės yra geriausias kelias susidraugavimui su sovietais.

Dean Rusk nevokėjęs į Helsinkį, bevokdamas į Bruselio NATO konferenciją, rado jau šaukštus po pietų. Pereitą savaitę Helsinkyje lankėsi sovietų premjeras Kosyginas ir liaudies fronto vyriausybei patiekė savo tolimesnius pageidavimus:

* Pradėti akciją visą Skandinaviją įtraukti į laisvą nuo atominių ginklų zoną ir tuo išvilioti Norvegiją iš NATO;

* Pripažinti suverenitėmis abi vokiečių valstybes ir esamus Bonnoje bei Rytų Berlyne generalinius konsulatų pakelti į pasiuntinybes.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

JAUNIMO METAI

Jaunimo Metai skamba per visas lietuvių radijo valandas, mirga visų laikraščių puslapiai. Šiais metais mūsų akademiniis jaunimas atgijo, sukruito, užsimezgė ir šioks toks dialogas su senimu. Visų mūsų dėmesys nukreiptas į Jaunimo Metų apvainikavimą -- artėjantį Jaunimo Kongresą Chicagoje.

Visi komitetai stropiai dirba, dauguma lietuviškų laikraščių jų darbus remia, garsina, visuomenė siūnčia aukas.

Vyresnioji JAV lietuvių karta taip pat neatsilieka. Pernai, jauniui organizuojant Lapkričio 13 manifestaciją, vyresnieji šoko jiems padėti darbu, lėšomis ir gausiu dalyvavimu eise-noje. Dabar visomis jėgomis talkinama Jaunimo Kongreso darbams. Manifestacijos organizatoriai birželio 4 d. New Yorke rodė filmas iš nepriklausomos Lietuvos vaizdų, iš 1939 metų pasaulinės parodos New Yorke lietuvių skyras ir jų dienos svarbiuosius momentus, iš praeitos pasaulinės parodos metu Lietuvių Dienos ir Lapkričio 13 dienos žygio. Neseniai New Yorke įvyko mažoji dainų šventė, dalyvaujant keturiems chorams. Visur dalyvavo daugiausia vyresnioji karta, nors jauniems būtų buvę daug įdomiau nei seniems.

Dabar Lituanus žurnalo vėjus komitetas kreipiasi į lietuvių visuomenę:

"Malonus lietuvi, Lituanus žurnalas vakarų pasaulyje ir lietuviškoje išeivijoje yra išpilielinės kaip tautos kultūrinis vertybių skleidėjas, bei lietuvių tautos laisvės apsiracijų ryškintojas. Šios informacijos pristatymas yra išeivijos pirminė ir svarbiausia užduotis. Jaunosios kartos ryžto ir pasiaukojimo dvasioje, plačios visuomenės susipratimu ir parama, Lituanus ižengė į antrąjį dešimtmetį.

Darbas turi būti tęsiamas. Lituanus leidimas ir toliau priklausys nuo išeivijos išpareigojimo jį remti kūrybiniu talentu ir finansine parama. Skelbiant Lituanus remimo vaju, kreipiamės į Jus, prašydami būti bendro išpareigojimo talinkininkais. Be Jūsų paramos, pastangos supažindinti platesnius skaitytojų sluoksnius pasaulyje su lietuvių tautos kovos ir kultūriniais laimėjimais bus bergėdžios.

Jaunimo Metais rem-

kite jaunosios kartos leidžiamą Lituanus žurnalą. Užsakykite jį kitataučiams arba pasiųskite auką, kuri įgalins Lituanus leidėją paskleisti žurnalą po pasaulį".

Lituanus žurnalas ižengė į 12-sius metus daugiausia akademinio jaunimo talentu, o vyresniosios kartos finansine parama. Per tą laiką vyresnioji karta išauklėjo dar daugiau jaunųjų akademikų, kurie baigę čia mokslus jau suspėjo puikiai įsikurti savo profesijose. Jų eilės kasdien didėja. Baigiantis mokslo metams sudžiaugsmu žvelgiame į mūsų spaudos puslapius pilnus aukštąjį mokslą baigusių ir į gyvenimą išinančių jaunųjų lietuvių, kuriuos į mokslus leido tėvai, daugumoje dirbdami ne savo profesijose, bet fabrikuose, dažnas dėl vyresnio amžiaus už mažą atlyginimą.

Jie vaikus mokslino, rėmė kitus vargan patekusius lietuvius per Bal-fą, rėmė Lituanus žurnalą, Vasario 16 gimnaziją, patriotinę lietuvių spaudą, rėmė politinį ir kultūrinį darbą, ir patys dirbo.

Mūsų džiaugsmui, jaunųjų kadrai didėja, tačiau vyresniųjų eilės sparčiai retėja. Vieni amžinybėn iškeliauja, kiti pensijon išėina. Su jais kartu mažėja lietuviško darbo rankos ir tuštėja iždai. Prieš kelėtą metų girdėjosi vyresniosios kartos balsai: kas užims mūsų vietas, jaunieji nesidomi. Bet šandie tokių minčių nebėra, nes vienas po kito lietuviškos visuomenės priešaky atsistoja jaunosios kartos atstovai, naujos darbo jėgos, nauji talentai, kuriais mums belieka tik didžiulis, savo patyrimu jiems padėti ir pagal išgales remti.

Tačiau daugelis pensijon išėję nebepajėgia materialiai remti, kaip ligi šiol rėmė. Taip pat nebūti tiek sąlygų amerikiečių sluoksniuose skleistis lietuvių kultūrą ir mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės siekius. Šioms tautinėms pareigoms atlikti turime didelį kadrą mokslus baigusių profesorių, mokytojų, gydytojų, inžinierių ir daugelį dirbančių mokslo įstaigose, kurie turi labai palankias sąlygas reprezentuoti savo tautą, būdami plačiai įjungę ir į amerikiečių akademikų tarpą.

Šiems mūsų akademikams daug lengviau ir materialiai paremti jų

Abiturientų laidas išleidžiant

A. BALAŠAITIENĖ

Kai birželio saulė pradeda škyriai belsti į pakitusių pastatų langus ir visame pasauly mokyklų durys plačiai atsiveria, paleisdamos minias mokslievių į vasarą, laisvojo pasaulio lietuviškosios mokyklos išleidžia naujas abiturientų laidas, Diplomų įteikimo iškilnių metu juos jautriai ir džiaugsmingai sveikina mokytojai, tėvai, visuomenės veikėjai. Prasmingas subrendusio abituriento atsivėikimo žodis, pasakytas dailia ir taisyklinga lietuvių kalba, visus iškilnių dalyvius nuteikia šviesiai ir viltingai. Tačiau vėliau, pasikalbėjus privačiai su vienu kitu baigsiuoju, pradeda ryškėti įvairios jų nuotaikos, labai konkrečios ir labai realistiškos, kurias reikėtų šiek tiek paanalizuoti.

Vieni jų vargiai gali nuspėti savo džiaugsmą ir pasitenkinimą, pagalvoję apie būsimus laisvus šeštadienius, į savo diplomą žiūrėdami, kaip į tam tikrą išsilavinimo simbolį. Kiti, kiek susimąstę, jaučia savotišką dėkingumą ir net liūdesį, praradę kad ir sunkų, bet jaukų šeštadienines mokyklos jungą, tačiau nerodydami didesnių polėkių nei entuziazmo, kurį jiems bandė toji mokykla įkvėpti. Tre-tieji, gi, jau tvirtai pasisako jaučią pareigą savo įsigytas žinias kokiui nors konkrečiam būdu panaudoti lietuviškos visuomenės labui, kurios rūpestį ir meilę jie juto per visą savo buvimą mokykloje. Jų šiltas atsiliepinimas į mokytojų darbą, dėkingumas tėvams ir rėmėjams, savotiškai subrendęs įvertinimas įsigyto lietuviško žinių lobio verčia mus į juos kreipti ypatingą dėmesį. Jų skaičiuje yra tie, kurie arba savo įgimto talento įkvėpti, arba savo rūpestingų nepalstančių tėvų raginami ir skatinami, buvo veiklūs lietuviškų jaunimo organizacijų nariai, muzikinių ir meninių grupių dalyviai, mėgėjų teatro aktoriai. Gavę diplomą į rankas, jie staiga pasijuto esą kryžkelėje. Tai tik kelio pradžia į lietuvių visuomeninko

pačių iniciatyva ir pastangomis išpareigotus atlikti tautinius siekius. Tiek Lituanus žurnalą, kurio atsišaukimo antroje pusėje matome tik vie no kito jaunėjo auktojos pavardę, tiek Jaunimo Kongresą, lietuvišką spaudą, radijo valandas ir kitus tautinius darbus.

Šiais Jaunimo Metais mūsų aktyvieji jaunieji akademikai turėtų patys suprasti ir apsnūdusius savo kolegas išjudinti, kad šie metai būtų išeivijos istorijoje pagrįstai pavadinti Jaunimo Metais.

E. Čekienė

K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Chicagoje choras, kurį sudaro 185 moksleiviai, stropiai ruošiasi dalyvauti Dainų šventėje Chicagoje liepos 3 d. Vidury sėdi mokyk. K. Skaisgirys, dainų šventės dirigentas ir šios mokyklos mokytojas muz. Petras Armonas, mokyklos vedėjas Julius Širka ir mokyk. Vytautas Gutasukas.

gyvenimą, kuris, sąlygų verčiamas ir aukšto moralės supratimo skatinamas, turi būti aktyvus dviejuose pasauliuose: to krašto aplinkoje, kurioje gyvename, ir aplinkoje, kurią sukūrėme lietuviškos visuomenės reikalu atmosferoje, kad išliktų gyva į laisvę atskilusi tautos šaka.

Jei laiko nuotrupų metu ir nepavyko mūsų jaunuoliams ir jaunuolėms suteikti tiek lituanistinių žinių, kiek normaliose sąlygose būtų reikalaujama, tai vis tik reikia su tuo sutikti, kad dvylika metų lietuviškos mokyklos tiek į galvosenoje, tiek į širdyse nepalikto be pėdsakų. Dauguma jų sugebėjo persiimti nuoširdžiu pasididžiuoju savo tautos sena kultūra ir tuo pačiu savo kilme. Nejučiomis jaunimo tarpe užsimezgė tarpurūs draugystės ryšiai bendrų interesų ir bendros kilmės pagrindais. Išskirtinių meniškų interesų puoselėjimas, sujungtas su tam tikra pramogos aureole, kaip pasirodymai scenoje, koncertai, chorų ir tautinių šokių grupių gastrolės, vaidinimai, nejučiomis juos suartino su gyvu lietuviško kultūros pasireiškimu ir giliai įsikverbė į jų pasąmonę. Ir dauguma mokytojų, dirbė daugiau iš meilės negu tikro profesinio pašaukimo, yra pasiekę nuostabių darbo rezultatų, kurių normaliose sąlygose būtų sunku tikėtis.

Visų šių faktų šviesoje atrodytų, kad turime naują jaunų žmonių kartą, kuri turėtų sekėti vyresniųjų pėdomis, pamažu perimdama lietuviškos visuomenės rūpesčius ar bent pasirušdama jų laukiantiems uždaviniais kovoje už tautos gyvenybę.

Deja, gaivalinga gyvenimo aplinka, taip giliai mus visus paglemžusi į savo skubančią srovę, reikalauja didelės atsparos ir sugebėjimo apsispręsti. Čia jau vien tik įsigytų žinių ir linkėjimų nepakanka.

Gyvenimo praktika parodė, kad didelė dalis mūsų jaunimo, jau čia brendusio ir augusio, čia baigusio aukštusius mokslus, sukurusio jaunus lietuviškas šeimas, sugebėjo padaryti tą sprendimą, kurio iš jų tikėtis, bet juos įpareigoja didesniems darbams; baigimas ne-užverčia gyvenimo knygos tomo, tik užbaigia prasmingą įžangą; jis nepaleidžia atostogų, bet kinko į darbą už kurį vienintė-

labai svarbiais mūsų visuomenės nariais, neatitrukdami nuo tautinio kamieno, ir dar įnešdami naujų jėgų ir idėjų. Sugebėjimas suderinti tuodu abu gyvenimu taip, kad nenukentėtų nei asmeniškai siekiamai, nei lietuviškų idėjų dirva, bene bus nauja, iki šiol nepastebėta jauno gaubaus lietuvių charakterio ypatybė. Šitame krašte per ilgus metus lietuviai buvo viena iš tų mažumų, apie kurią nedaug kas tekalbėjo. Pagaliau dabar, daugiausia dėka jau mūsų jauniesios kartos, pradėdame čia pasižymėti ir lenktyniauti su kitomis tautybėmis ne tik tautinių šokių festivaliuose ir mugėse, bet meno, mokslo ir politikos srityse. Vis stipresnis mūsų kultūrinis ir politinis propagandos aparatas, siekiantis su pažindinti kitataučius su mūsų visuomenės veikla ir viltimis dėl Lietuvos nepriklausomybės, peticijos, žygis į Jungtines Tautas -- tai jau mūsų jaunosios kartos įnašas į tautos darbų lobyną.

Dabartinę abiturientų laidą daugumoje sudaro jau čia gimę ir auginti, kaip šiltadaržio gėlės, trapioje lietuviškos šeimos atmosferoje, apsuptyje labai stiprios realaus gyvenimo aplinkos. Todėl, pažvelgę giliau į mūsų jaunųjų abiturientų lietuviškąjį veidą, ir įvertinę objektyviai tą faktą, kad jie taip prasmingai ir vertingai praleido pačius audringiausius ir sunkiausius savo brendimo metus, galime tikėtis, kad jie išliks tose vėžėse, į kurias juos įstatė lietuviškoji mokykla. Ir nereikia, kad jie bijotų mūsų gyvenimo dualizmo -- jis tik praturtina asmenybę ir daro mus išskirtinai tuo, kad mes negalime pasitenkinti vien tik savo asmeniško gyvenimo siekimais, bet esame aktyvūs kovojančios tautos nariai, nuo kurių pastangų gali priklausyti ir visos tautos likimas.

Todėl jie turėtų įsisąmoninti, kad lietuviškos mokyklos baigimas tėra tik atkėlimas vartų į ilgą kelionę, kurią keliauti turime lėmė jų tėvams. Ir tą kelionę jie turės tęsti patys savo jėgomis. Baigimas diplomu neapvainikuoja jų pastangų, bet juos įpareigoja didesniems darbams; baigimas ne-užverčia gyvenimo knygos tomo, tik užbaigia prasmingą įžangą; jis nepaleidžia atostogų, bet kinko į darbą už kurį vienintė-

lis atlyginimas -- rami lietuviška sąžinė, moralaus žmogaus vidinio pasitenkinimo vaisius.

Paskutinė diena lietuviškoje mokykloje tėra tik akimirka kryžkelėje. Bet tikrai, kad Jaunimo Metų entuziazmo pagauti, mūsų jaunieji abiturientai toje kryžkelėje neturės vargo pasirinkti kryptį, nes jų kelias aiškus ir tiesus, nors ne lengvas; jų žygis didis, nors be atpildo ir garbės. Bet jų širdys lietuviškos ir tvirtos, nors jautrios ir jaunos.

LENKAI VILNIUJ

Komunistų partija Vilniuje leidžia keturis laikraščius -- partijos organus. Du lietuvių kalba -- dienraštis Tiesa ir tris kart savaitėje leidžiamas Valstiečių laikraštis, vienas dienraštis rusų kalba -- Sovietų Lietuva ir 1952 metais pradėtas leisti dienraštis lenkų kalba -- Czerwony Sztandar (Raudonoji Vėliava). Dienraščiai drauge vadinami ir respublikinės valdžios organais.

Czerwony Sztandar ilgą laiką neturėjo savo skiltyse nieko lenkiška, išskyrus lenkų kalbą. Dabar irgi tik retai ir trumpai tepamini vietinių lenkų lenkiškos veiklos pasireiškimus, tai yra vadinamas "saviveiklos" (mėgėjų, neprofesionalių) grupės, surengiančias vaidinimus ar kitokius pasirodymus lenkų kalba. Bet jau kuris laikas vis dažniau ir daugiau šiame laikraštyje rašoma apie Lenkiją.

Ryšium su 1000-ties metų jubiliejum Lenkijoje, kurį komunistai vadina ne krūščionybės Lenkijoje, o Lenkijos valstybės jubiliejum, stengiamasi itin uoliai informuoti apie dabartinę Lenkiją, nepamirštant priminti ir ten dabar oficialiai pabrėžiamą draugingumą lietuvių tautai.

Ta pačia proga šiame laikraštyje buvo suorganizuotas konkursas, pavadintas "Draugystės" vardu. Skaitytojai buvo kviečiami atsakyti trylikai klausimų, turinčių parodyti, ką jie žino apie Lenkiją. Klausimai šiek tiek lieti ir Lenkijos praeiti, bet daugiausia dabartį.

Atsiliepė 1774 asmenys, iš kurių tik 211 visus trylika klausimų atsakė teisingai. Kadangi konkurso laimėtojas buvo numatyto tik 57 dovanos, tai jos buvo paskirstytos loterijos būdu ir tik 57 laimėjusiųjų pavardės buvo paskelbtos. Iš tų pavardžių matyti, kad konkurse yra dalyvavę ir šiek tiek lietuvių: tarp tų 57 laimėtojų 14 lietuviškų pavardžių. Trys ketvirtadaliai atsiliepusių buvo tik iš Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono (Nemenčinės, Maišiogalos). Likusiųjų dauguma irgi iš kaimyninių rajonų ir tik apie pusantro šimto iš kitų Lietuvos vietų. (ELTA)

Maskvos "Injurkolegija" jau turi įsisteigus kontorą ir Vilniuje (Lentpiltvių g. 24, 114 kambarys) ir medžioja užsieniuose mirusių lietuvių įpėdinius Lietuvoje, kad, išgavus jų įgaliojimus, galėtų užsieniuose kelti bylas dėl palikimų. Birželio 5 d. Tiesoj ieškojo Anglijoj mirusio Jonno Mastelkos ir JAV mirusios Marijos Alijošaitytės įpėdinių. (ELTA)

Gimnastikos pratimai K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Chicagoje sporto ir dainų šventėje, atlikti vadovaujant mokytojai D. Šukelytel.

V. Noreikos nuotrauka

JAUNIMO METŲ TEMOMIS

JAUNIMAS, ORGANIZACIJOS IR VISUOMENĖ

Šia tema simpoziumas vyks Jaunimo Kongrese, liepos 1 d., nuo 2:30 val. p.p. Igi 5:00 val. p.p. Dalyvaus jaunimo organizacijų atstovai iš šešių kraštų.

II DALIS: BENDRUOMENINĖ TARNYBA

Prieš šešeris metus sumanytas JAV Peace Corps virš 30 pasaulio kraštų davė 13,000 naujų darbininkų, asmeniniai susirūpinusių neturtingaisiais, be moksliais, suvargusiais, JAV pavyzdžiu apie 30 kraštų įsteigė savuosius Peace Corps arba bendruomenines ar taikostarnybas, siūsdami narius į kitus kraštus arba lavindami juos tarnybai savame krašte (pvz., Volunteers in Service to America).

Šalia oficialių valdžios remiamų įstaigų jau seniai vyksta religinių sambūrių misijų veikla. Buvo ir atsirado daugybė privačių įstaigų, kurios savu būdu stengiasi įvesti broliškumą pasaulyje: International Friendship House, Servaas, ir daugybė kitų. Skautų sąjūdis kaip tik tam pačiam tikslui įsteigtas jau prieš beveik šešias dešimt metų.

Nenuostabu, kad ir Lietuvių tarpe kilo mintis steigti kokią nors tarnybą, kuri vykėtų į kitus kraštus padėti lietuviams, pvz., Pietų Amerikoje, Vokietijos Vasario 16 gimnazijoje ir kitur. Panašiai būtų galima įsteigti būrelį, kuris savame krašte asmeniškai įsitrauktų į bendruomeninį veiklą.

Kokie galėtų būti šios tarnybos darbai? Pirma, spauda. Būtų galima lavintis spaustuveje ar redakcijoje, gal už mažą užmokestį (ir tada spaudos darbuotojai nesiskųstų, kad trūksta prierauglio), ruošti rašto darbus

A. SAULAITIS, S. J.

ypatingais klausimais, studijas, brošiūras, referatus, santraukas, padėtų ruošti jaunimo spaudą ir kt.

Antra, socialiniai darbai. Lankyti Europoje išsisklaidžiusius lietuvius ligoninėse ir kitur; rūpintis seneliais prieglaudose, padėti parapajose misijose, centruose Pietų Amerikoje; įsteigti ir tvarkyti lietuvių namus ar centrus Friendship House pagrindu; lankyti lietuvių šeimimas ir užsiimti su vaikais, ruošti vienos vietovės lietuvių keliones į kitą vietovę susipažinti ir susidraugauti; suruošti vaikų pasikeitimą vietovėse -- lankytis šeimose kituose miestuose; praveisti lietuvių statistiką, įtraukti atitولiusius į organizacijas, užsakyti spaudą, įrašyti į parapijas, liuanistinę mokyklą ir t.t.

Trečia, organizacijos. Čia tektų vadovauti organizacijų vienetams (gal net kelių organizacijų vienetams, jeigu visoms vadovų trūksta); ruošti ir praveisti sueigas, susirinkimus, kongresus, pasitarimus, sąskrydžius, talentų vakarus ir kt., įsteigti ar pastiprinti tautinių šokių, meno, dramos ir kitus sambūrius, kurti organizacijų skyrius, kur jų nėra, lankyti mažas vietoves, palaikyti ryšį jaunimo tarpe, atlikti administracinius organizacijų darbus.

Ketvirta, lietuviško švietimo darbai. Paruošti mokomasias priemones lietuviškosioms mokykloms ir stovykloms, pvz., pilių modelius, žemėlapius, rinkinius, brėžinius, skaidres, filmus, magnetines juostas; dėstyti lietuviškoje mokykloje; duoti privačias pamokas, kur mokyklos nėra

paiešinti kas vakarą vis kitoje šeimoje ar būrelyje; keliauti po vietoves ir praveisti kursus įvairiais klausimais -- literatūros, virimo, tautosakos, dainų, papročių ir kt.; vesti korespondencinius kursus studentams; organizuoti diskusinius būrelius religiniais, tautiniais, kultūriniais, šeimyniškais ir kt. reikalais, paruošti gaidas lietuviškom dainom, akordeonui, gitarai ir t.t., tvarkyti archyvus, įsteigti ir rūpintis vietovės lietuvių knygynus-skaityklas.

Reikėtų dar pridėti penktą sritį: pagalba stovyklose (laužavedžiai, sporto vadovai, meno mokytojai, liuanistikos instruktorės, dainų mokytojai ir t.t.). Reikėtų ir asmenų, kurie atliktų techniškus darbus, pvz., įrengti stovyklas, dažyti lietuvių namus ir t.t.

Kas tikrai Jaunimo Metų pasėkoje įvyks, tai yra centrinė įstaiga ar raštinė, kuria galėtų pasinaudoti įvairios organizacijos, ten vesti ir laikyti kartoteką, sąrašus, išsiuntinėti pranešimus, atsakyti į eilinius laiškus ir t.t. Tokia raštinė galėtų samdyti bendrai apmokamą kompetetingą asmenį, kuris mokėtų naudotis mažu skaitikliu ("computer"). Tokie darbai atima daug laiko ir iš sąjūdžių vadovų padaro administratorių ir vien tik mašinėle rašančius, ir nebūna laiko tikram vadovavimui.

Kur Lietuvoje ir Vokietijos stovyklose gal užteko natūralios lietuvių kultūros ir gyvenimo, be ypatingesnių pastangų, dabar reikėtų sąmoningos kultūros, kuri pati taptų gilesnė ir savesnė, kartu gerbdama kitas kultūras ir smagiai gyvendama kitų kultūrų ar pokultūrų (subculture) aplinkoje.

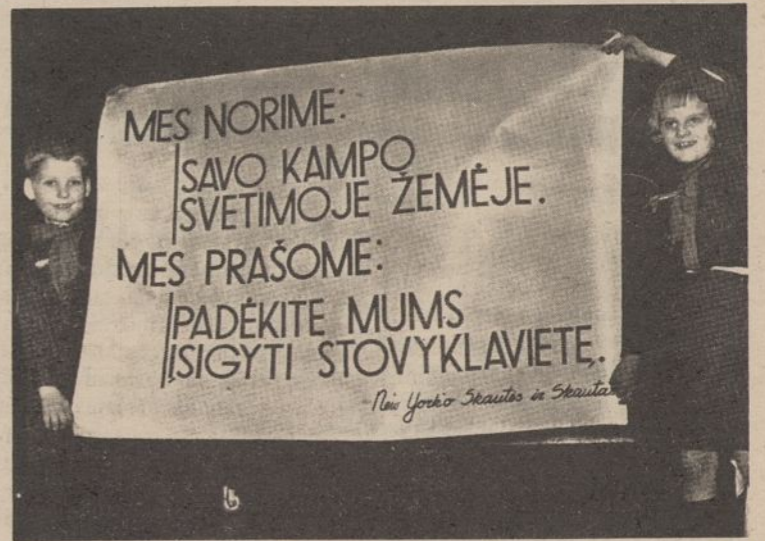
Į tokią tarnybą būtų galima įtraukti visus tuos, kurie ryž-

tasi keliauti į Aziją, Afriką ir kitus žemynus su JAV Peace Corps. Vasaros metu įtraukti studentai, mokytojai. Daug gali padėti į pensiją išėję asmenys.

Bet ar tokios bendruomeninės tarnybos reikia, jeigu jau yra šimtai organizacijų, kurios ir taip nepajėgia 100 nuošimčiu veikti, ir ar šis sumanymas neužkraus daugiau darbo jau darbuose nuvargusiems ir nepitrauks atitولiusių?

Atsakyti būtų galima klausimu, ar galėjo, pavyzdžiui, JAV Peace Corps pasisekti? Ar galėjo kaitik mokslus baigę jaunuoliai Brazilijos džunglėse arba neturtingųjų žmonių drabužiais apsirėngę jų tarpe savanoriškai gyventi?

Žinoma, būtų užkrauta darbu, bet kažin ar yra kita išeitis. Kur organizacijos puikiai veikia, gerai, kur ne, būtų galima joms padėti. Kur nėra organizacijų, veikiančių kodoje nors srityje, ten tokie asmenys būtų labai naudingi. Reikia tik pažvelgti, kokią revoliuciją politiniai ir moksliniai sukelia Amerikos studentai, laisvu laiku einą neturtingųjų miestų vie-

Lietuviai skautai verti paramos, Stovyklaudami jie susidraugauja, kalbą lietuviškai, rytų pakraščio skautai jau surado vasarvietę. Reikia tik pinigų jai išpirkti. Prašoma siųsti išdėdinkini Lietuvėriui Siemaškai, 85-44 148 St., Jamaica, N.Y. 11435.

R. Kisieliaus nuotrauka

tų vaikų mokyti.

Peace Corps mintis tebėra patraukli. Jo pavyzdžiu steigiamos įvairios įstaigos ir draugijos. Ar nebūtų gera ir laisvojo pasaulio lietuviams panašiai pagalvoti?

KONKURSAS LAUŽO PROGRAMAI

Chicago Skautininkų-ųjų Ramovė, Jaunimo Metams atžymėti, skelbia, skautiško laužo programai parašyti, KONKURSA.

TEMOS: 1. Yra šalis graži šalis. 2. Ant Nemuno kranto. 3. Laužai liepsnoja vakaruos. 4. Laisva tema (pav. skautiška diena ir panašiai).

Pageidaujama, kad būtų iškelta tautinis, patriotinis, auklėjamasis, skautiška linksmas motyvas ir būtų praveisti scenoje ir stovyklaujant miške.

ILGIS: programa turėtų tęstis 1-1 1/2 val. laiko.

PARUOŠIMAS: konkursui siunčiami rašiniai turi būti parašyti mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu, pridendant uždarytame voke vardą, pavardę ir telef. numerį.

PREMIJOS: laimėjusiems yra skiriamos 1-oji \$100., 2- \$75; 3- \$50; 4- \$25.

LAIKAS: paskutinė rašinių įteikimo data 1966 m. lapkričio mėn. 1 dieną.

SALYGOS: laimėjusiųjų konkursą rašiniai liks skautininkų-ųjų Ramovės nuosavybe suteise išleisti juos atskiru leidiniu. Nelaimėjusiųjų vokai nebus atidaryti, bet grąžinti nurodytu adresu.

Jury komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

ADRESAS rašiniams siųsti: Ramovės Konkursui, 4525 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60632, USA.

Konkurso Komisija

vauja energinga skautė akademikė Danguolė Markutė, kviečia visus tautiečius į kongreso banketą atsilankyti, pažadant tikrai nuotalkingą vakarą. (d1)

JAUNIMAS KVIEČIA

PLJ Kongresas artėja sparčiu žingsniu, baigiami pasiruošimo darbai, ir visi laukia to neeilinio įvykio. Kongresas bus svarbus visiems, jaunimui ir vyresnėjai kartai, nes jo pasiekimas liudys mūsų jaunimo tautinių įsipareigojimų stiprumą ir tuo pačiu lietuviybės išlaikymą, laisvės kovos testinumą ilgam laikui.

PLJ Kongresas suteiks visiems progą įsijungti į jauniosios kartos užsimotus darbus, juos remti ir santalkoje siekti visiems aiškiaus tikslu.

Kongreso metu, šalia kitų įdomių programos punktų, vyks ir PLJ Kongreso banketas. Visa lietuviška visuomenė kviečia-

ma šiame Kongreso Bankete dalyvauti, tuo ne tik pasidžiaugian PLJ Kongreso darbas, bet savo atsilankymu paremiant patį Kongresą.

Kongreso banketas įvyks liepos 2 d., šeštadienį, 7:00 val. vakare, Chicago Conrad Hilton viešbučio didžiajam "Grand Ballroom". Vakarienė 8:00 val., oficiali dalis ir meninė programa. Programą išpildys mūsų talentinga solistė Aušra Vedeckaitė, iš New Yorko ir solistas Rimtautas Dabšys, iš Los Angeles. Vakara praves Milda Lenkauskienė. Šokiams gros Markausko 15 asmenų orkestras.

Bilietai į banketą 10,00 dol. asmeniui. Registruotiems kongreso dalyviams \$7,50. Staliukai talpina 10 asmenų. Rezervacijas padaryti ir bilietus įsigyti galima iš anksto pas dr. Algį Marchertą, 4619 S. Keating St., Chicago, Ill. 60632, tel. LU-5-1187, arba Marginiuose, 2511 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. PR-8-4585. Bilietai taip pat gausiami PLJK Būstinėje, Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont St., Chicago, Ill. 60636, skambinant telefonu tarp 6:00 - 9:00 val. vakare. Jaunimas, negalįs Kongreso Bankete dalyvauti, kviečiamas į šokius, kurie prasidės po oficialios banketo dalies Normandy Lounge salėje, greta Grand Ballromm salės. Įėjimas į šokius \$3,00 o registruotiems Kongreso dalyviams tik \$1,50.

PLJ Kongreso banketo rengimo komitetas, kuriam vado-

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import.	5th — \$5.49	5. May Wine — Imported	5th — \$0.98
Germ. brendy	5th — \$5.49	6. Riccadona Vermouth	5th — \$1.29
2. Imported Canad. wiskey	5th — \$3.98	7. Christian Brothers Wine	5th — \$1.49
3. Coeur de France Cordials	5th — \$2.98		
4. Banana Liqueur	5th — \$3.98		

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽĖS?

ATSIMINIMAI (12)

Baigęs tardymą, NKVD majoras ilgai vartė mano bylą. Po kurio laiko pakilo ir pradėjo vaikščioti kambario pakraščiu. Atrodė, kad šį kartą jam rūpėjo koks nors kitas reikalas, o ne enkavedistiškas pareigų atlikimas su areštuotoju. Pagaliau perskaitęs kvotą liepė pasirašyti ant kiekvieno lapo ir, pašaukęs sargybinių, liepė mane išvesti.

Tai čia, kaip anksčiau minėjau, kai nuvedė laiptais žemyn ir liepė atsigręžti, paskutinį kartą pamačiau A. Sakalauską.

Iš viso tik per du tardymus Kaune mušti negavau, bet kas žino, kiek dar kartų iki teismo būtų reikėję su enkavedistais susitikti ir į kokius klausimus atsakinėti, nes mano kvota buvo tik prasidėjusi.

Kai kurių mūsų kameros kalinių kvotos jau buvo užbaigtos. Jie neramiai laukė, kada bus pašaukti į teismą, tai yra išklausti jau parašyto jiems teismo sprendimo.

Labai retas buvo atsitikimas, kad suimta lietuvių bolševikai paleistų iš kalėjimo. Bet taip atsitiko su vienu kaliniu iš mūsų kameros. Nebeatsimenu nei vardo, nei pavardės to kalinio, nebeatsimenu, ir už ką jis buvo areštuotas. Tik kartą, sugrįžęs į kamerą, pasakė mums didelę naujieną, jog yra paleidžiamas iš kalėjimo. Kiek

atsimenu, jis vyko Žemaitijon. Todėl tie, kurie neturėjome ryšio su namiškiais, prašėme, kad praneštų, kur esame. Ant papiruso plonojo popierio parašiau trumpą laiškutį, kurį prašiau persiųsti arba nunešti žmonai į namus. Arešto metu su savim turėjau mažai pinigų, todėl "išrašus" papildomam maistui ir papirosams galėjau gauti tik vieną kartą. O "išrašai" buvo labai reikalingi sveikatos palaikymui.

Kai karo audra praūžė ir sugrįžau į Tauragę, sužinojau, jog paleistas iš kalėjimo žmogus buvo labai geras ir rūpestingas. Jis asmeniškai aplankė mano žmoną, perdavė raštelį ir suteikė jai visas žinias apie mane.

Žmona, sužinojusi kad esu Kauno kalėjime, išvažiavo prašyti leidimo pasimatymui su manimi. O, be to, žinojo, kad svainis J. V-tka yra aukštas pareigūnas Paštų Valdyboje. Manė, kad jis galės daug kuo jai pagelbėti. Pasiekusi Kauną, žmona nuėjo į Paštų Valdybą ir gavo pasimatymą su svainiu. Kai paaiškino atvykimo tikslą ir paprašė, ar negalėtų kuo nors pagelbėti, V-tka žmonai atsakė:

-- Ko norėjo, tą ir turi.

Ir į namus iš Paštų Valdybos eiti kartu su žmona vengęs. Žmonai nurodęs pareiti namo vieną kelią, o pats po trumpo laiko atėjęs kitu keliu. Suprantama, dirbančiam bet kurioje bolševikų įstaigoje ir turėjimas pažinties su tokia gimine, iš kurių kas nors sėdi kalėjime ar yra ištremtas į Sibirą, buvo labai rizikinga ir pavojinga.

Žmona vaikščiojusi aplink kalėjimą, bet pasimatyti su manimi nepileido, o per aptvertą aukštą tvorą ir didelėmis dėžėmis apkaltus lan-

gus visiškai nieko negalėjo matyti, išskyrus tik sargų būdelėje. Atėjęs prie vartų uniformuotas kalėjimo pareigūnas paaiškines, kad žinių apie mane gali gauti tik NKVD rūmuose, kurie buvo toliau nuo kalėjimo. Tačiau NKVD rūmuose žmona taip pat nieko apie mane sužinoti negalėjo, tik buvo leista palikti kiek pinigų.

"Išrašams" lapelius pildydavome visi: tie, kurie turėjo kalėjimo kasoje pinigų, ir tie, kurie jų neturėjo. Imdavome "šansą" galvodami, jog galėjo kas nors sužinoti, kur suimtas yra, ir atsiųsti pinigų. Ir kai vieną dieną "išrašus" atnešė ir man, aš labai apsidžiaugiau ne tik papildomu maistu ir rūkalais, bet taip pat buvau tikras, jog namiškiai žino, kur esu.

Birželio pradžioje subildėjo didžiosios koridoriaus durys, ir trankūs batų žingsniai artėjo koridoriumi. Mums tie žingsniai jau buvo pažįstami ir gerai žinojome, jog žengia budeliai savo aukos pasiimti. "Gal praeis pro mūsų kamerą" kiekvienoje kameroje baimingai sau galvojo kiekvienas kalinys. Bet šį kartą žingsniai sustojo ties mūsų kamera, ir raktai sužvangėjo mūsų duryse, su išgąščiu prikeldami visus kalinius. Enkavedistas prabilo:

-- Kieno pavardė prasideda raide J?

-- J-kaitis! - pasakė savo pavardę.

J-kaičio kvota buvo užbaigta, jis neramiai laukė bolševikinio teismo sprendimo ir šį kartą buvo išvestas to sprendimo išklausti. O teismus sudarė ir nutarimus skaitė tie patys enkavedistai, arba partijiniai, nors oficialiai jie vadinosi Karo Tribunolo arba Ypatingo NKGB Susirinkimo, vardais.

(Bus daugiau)

KNYGA APIE KNYGĄ

J. JAKŠTAS

Joks paskutiniais metais parašytas veikalas nesužadino tokio didelio visuomenės dėmesio, kaip A. Merkelio A. Smetonos monografija. Ne ypatingi turiniai ir apimtini (nors ir išskirtinai didelė, net 740 p.) ji sudomino skaitytojus, bet asmenimi, kuriam ji skirta, A. Smetonos asmuo, su kuriuo glaudžiai siejasi visas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas, buvo pakankamas pagrindas didžiai domėtis jam skirtu veikalui. Visuomenės dėmesį patraukė dar ir jo ypatingas, sakysime, apologinis pobūdis. Autorius ne vien dėstė Smetonos gyvenimą ir veiklą, bet dar ją visur teisino ir jo priešus kaltino. Dėl šios aploginės tendencijos susilaukė priekaištų ir kritikų recenzijų.

Bene aštriausia Merkelio monografijos kritika priklauso iš nepriklausomos Lietuvos žinomo inžinierio J. Augustaičio plunksnai. Jo Naujienose spausdinta recenzija pasirodė atskira knygute pavadinama: "A. Smetona ir jo veikla (išleido Chicago Lietuvių Literatūros draugija, 1966 m. 154 psl.)". Tai esanti pirmoji knygos dalis. Antrąjį dalyje turės būti "Smetonos išleistų įstatymų vykdymas ir dar "visi dalykai". Čia pat autorius pasisako gavęs iš daugelio vietų A. Merkelio knygos vertinimų laikraščiu iškarpa, o Lietuvių Lietuviams (iškarpa) net iš trijų vietų. Iš to inžinierius išveda, kad visuomenė buvusi nepatenkinta tomis visomis recenzijomis. (p. 145).

Autoriaus veikalas, didelis rinkinys visokeriopų "nuodėmingų" faktų ir faktelių, netvarkingai sudarytas. Jame nėra nei kronologinio nei tematinio plano, kaip istorinio turinio veikaluose turėtų būti. Rodos, pusantrašimtas su viršum puslapių veikalukas turėtų būti skaitytojo patogumui suskaidytas į kelis skyrelius. Tiesa, knygos gale pakuotame turinyje nurodyti 3 skyreliai, kurių pirmas suantrašė Pirmas (spūdži, turėti būti skritas Merkelio knygos išorei apibūdinti. Tačiau jis liečia ir jos turinį ir išsiplečia iki 70 psl. Po to eina skyrius -- Sūdūvos ūkininkų streikas. Žmogus lauktum čia autorij kalbant apie tą garšų streiką. Bet savaimingai ji palietęs nepilnuose 4 puslapėliuose, toliam tame pat skyriuje kalba visai apie kitus dalykus, ir taip iki 148 pusl. Po to eina paskutinis trumpas (5 pusl.) skyrelis -- 1940 m. birželio m. 15 d. Lietuvos tragedija. Čia jau skyriaus pavadinimas atitinka turinį. Iš skyrelių pavadinimų sprendžiant išėitu, kad kritiko pasidalinama su skaitytoju knygos (spūdžiu, pakalbama apie Sūdūvos ūkininkų streiką ir apie įvykius 1940 m. birželio 15 d. Bet iš tikrųjų turinys ką kita sako. Knygos dviejų pirmųjų skyrių pavadinimas neatitinka jų turinį.

Pačioje minėto skyriaus pradžioje autorius aprašinėjo monografijos išore, net ir Smetonos atvaizdą aplankoje. Toliau

labai suglaustai duoda veikaloto turinį, rekapiuliuoja aprašomo asmens gyvenimą. Sumini Merkelio naudotas šaltinius ir čia pat padaro, manding, taiklią pastabą dėl paties Smetonos raštų naudojimo. P. Augustaitis priekaištauja Merkeliui, kad jis ėmė ir citavo ištaisai puslapiais Smetonos įvairiomis progomis ir laikais rašytus straipsnius iš jų naujausio leidimo. Čia pat ir kritikas daro klaidą, duodamas naujam leidimui Pasakya parašyta antraštė. Šios antraštės knyga apima vien Smetonos kalbas ir straipsnius iš 1927-1934 m. Tuo tarpu jo senesni raštai, taip pat monografijos autorius naudoti, apima 1907-1918 m., išleisti 4 tomuose su bendra antrašte Smetonos raštai.

Jei šie raštai iš tikrųjų perdirbti, kaip Augustaitis įtarė, tai, žinoma, autoriui reikėjo siekti pirmąščiū ir pagal juos vaizduoti Smetonos veiklą ir mintis. Tai reikalavimas, statomas kiekvienam istorinės monografijos autoriui. Jam privati vaizduoti dalykus pagal pirmąščiū šaltinius, o ne pagal jų perdirbinius. Autoriai tik iš bėdos dažnai turi remtis vėlyvesniais šaltiniais, jei pirmąščiū čia dingę ar šiaip neprieinami. Gal būtų A. Merkelis ir galėtų pasiteisinti negalėjęs gauti senų Vilties, Vairo ir Lietuvos Aido komplektų.

Visai teisus kritikas, kai jis priekaištauja Merkeliui nepanaudojus Smetonos straipsnių, rašytų tarp 1920 ir 1926 m. kada jis buvo stiprioje opozicijoje valdančiam krikščioniškam bloku. Žinoma, negalima reikalauti, kad autorius tokį ar kitokį šaltinį būtina turėjęs panaudoti. Niekas negali monografijoje suminėti visų šaltinių, jei jų daug yra. Tačiau jam nevalia apilenkti šaltinių, liečiančių kokį ypatingą atvejį. Smetonos žurnalistinė veikla 1920-1926 m. buvo jo vienas gyvenimo tarpsnis ir jis turėjo būti paliestas. Gal vis ta aploginė visą veikalą persunkianti tendencija buvo priežastis, kad ta publicistika liko aplenkta.

Prieš liesdamas monografijos turinį, recenzentas kimba prie autoriaus dėl biografijos sutapatavimo su Lietuvos biografija. Jei recenzentas čia pasišovė kibti, tai pirmiausiai turėjo daryti dėl paties Lietuvos biografijos termino pavartojimo. Juk biografijos žodis taikomas, pagal nusistojusią terminologiją, vien asmenų gyvenimo aprašymui. Kalbėti apie miestų, kraštų, draugijų ar tautų biografijas būtų vartojimas šio termino jau perkelta prasme, kas moksle nėra priimta. Tad Merkelio žodis "biografija", pridurtas prie Smetonos ir čia pat prie Lietuvos žodžio, neleistinas. Neapgalvotas termino pavartojimas griežtam kritikai pažadino mintį, kad autorius "Smetonos biografiją sutapatina su Lietuvos biografija" ir dėl to teiginiu paleido gan aštrą kritikos tiradą (p. 19).

Didžiausia recenzento revaliacija yra slaptos derybos su lenkais ir ne be ryšio su jomis kilęs 1938 m. kovo 19 d. ultimatumas. (p. 106-123). Dalykas autoriaus pagrindiniai išstudijuotas ir dar papildytas savo patirtimi. Jis -- tikra naujenybė ir vertingas papildymas mūsų nepriklausomybės laikotarpio istorijai. Augustaičio išskirti faktai galės būti paskatinimu istorikams plačiau ir giliau pažvelgti į Lietuvos -- Lenkijos santykius nepriklausomybės laikais.

Gan šiurkščios kritikos Augustaičio knygutė yra visdėlto vertinga dėl duodamų nežinomų faktelių. Tačiau jautresniai ir plačiau į dalyką žitūrinčiam skaitytoji, kuriam svetimos kultūnės mintys (kaip čia Amerikoneje sakoma -- bias), autoriaus neslėpiama tendencija menkinti prezidento Smetonos asmenį, drauge su jo režimo kritika, bus atstumianti. Žinoma, mūsų pirmas ir paskutinis prezidentas turėjo "ydu". (kas jų neturi?) Vle-

na, nes nuspėdė rinkt prezidentu, kas ir buvo padaryta bal. 4 d. Tad kur čia pabėgimas?

Jurgis Juodis

Grażina (aliejus)

na, jį kelia aikštėn ir mūsų kritikas, kai jis mini savo ir V. Gustainio pasikalbėjimą su kaunaminku Tumu-Vaižgantu 1927 m. pradžioje. Kanauninkas, Gustainio paklaustas apie naują vyriaišybę po gruodžio 17 d. perversmo, atsakė: "... visa bėda, kad A. Smetona per daug nori prezidentauti" (p. 41). Tą dalyką yra pastebėję ir kiti ir viešai reiškę. Bet tas polinkis nebūtinai iš savigarbos ar šiaip negiamų užmačių turi kilti, kaip kritikas autorius linkęs sugestijonuoti. Jis gali gražiai derintis su tyru troškimu atsidėti valstybės gerovei. Teiستا bus paminti porą dabartinės Europos pavyzdžių tam patvirtinti.

Štai, tais pačiais 1926 m. Portugalijos generalas Carmoņa išvedė valstybę iš ilgametės (1911-1926) perversmų ir revoliucijų suirutės. Po 2 metų (1928) jo pakviestas Koimbro profesorius Salazaras sutvarkė valstybės finansus, atkūrė suirutę ūkį ir nuo to meto paliko valdžioje. Keletą kartų perinktas, jis lieka valstybės prezidentu iki šiol. Ar jis už tai bus bešališkos istorijos smerkiamas? Dar artimesnis pavyzdys -- Prancūzijos de Gaulle. Juk žinoma, kad su jo atėjimu į valdžią panaikinta jauna ketvirtoji respublika. Vietoje jos įkurta penktoji (1958 m.), davusi didelę valdžią prezidentui. Ją pasirėmęs, de Gaulle stovi valdžios priešakyje ir šiandien antrą kartą prezidentu išrinktas. Ar jis už tai turės būti smerkiamas?

Gruodžio 17 d. perversmas nebuvo koks negirdėtas dalykas ir jo autorius bent asmenybė neturėtų būti koneveikiama. Jau grynas priekabumas prie Smetonos asmens, tai jam daromas priekaištas jei ne dėl kalbos nemokėjimo, tai bent dėl blogo jos kirčiavimo (p. 28). Juk Smetona rašė ir kalbėjo savo gražia aukštaitiška tarne ir pagal ją žodžius kirčiavo. O žinoma, kad rytų aukštaitiškai daugeliu atveju kitaip žodžius kirčiuoja nei vakariečiai, tariant, literatūrinės (jablonskinės) kalbos žmonės. Tiesiog koku skaityti recenzento net pakartotina minima A. Smetonos pabėgimą iš Vilniaus 1919 m. gruodžio pabaigoje, kai artėjo bolševikai. Kaltinimas buvo tuojau paleistas liudininkų ir jau kartotas steigiamoj seimo rinkimų propagandos metu (1920 m.). Jis įtrauktas ir į Šiezevičiaus monografiją. Tai partinės propagandos reikalas ir neatitinkas istorinei tikrovei. Užtu kartojus tą pabėgimo mitą, reikėtų gerai įsigilinti į tą labai kritišką padėtį, kurioje buvo atsėdūrus mūsų silpnutė vyriaišybė. Kai nebuvo priemonių sprintis prieš iš rytų slenkantį slauba, reikėjo ieškoti paramos vakaruose ir dėl to vykti į Berlyną. Ir ne veltui. Skubiai gauti 100,000,000 markių paskola ir pažadas ginti Lietuvą nuo bolševikų. Tuojau po paskolos gavimo Smetona buvo Kaune (gruodžio 31 d.). Po kiek laiko valstybės reikalais kelio po Skandinavijos kraštus, kol vyriaišybė skubiai iškvietė į Kauną, nes nuspėdė rinkt prezidentu, kas ir buvo padaryta bal. 4 d. Tad kur čia pabėgimas?

IEŠKO ANGLIŠKAI KALBANČIŲ PASKAITININKŲ

1966 m. birželio 2 d. Amerikos Lietuvos Tarybos Valdība savo posėdyje apsvartė klausimą, kad būtų naudinga sudaryti grupę angliškai kalbančiųjų kalbėtojų-paskaitininkų, pranešėjų-speakers bureau -- kurie reikalui esant, pakviestu amerikiečių organizacijoms arba klubams, galėtų pasakyti kalbas, paskaityti paskaitas arba padaryti pranešimus amerikiečių tarpe įvairiomis pavergtą Lietuvą liečiančiomis temomis, pav. Lietuvos užgrobimo aplinkybės, lietuvių tautos naikinimas -- žudymai, trėmimai į Sibirą ir koncentracijos stovyklas, turto ir žemės nusavinimas, ekonominė būklė ir t.t.

Amerikos Lietuvos Taryba turi amerikiečių organizacijų bei klubų adresų, kur tokie pranešimai būtų pageidaujami. Amerikos Lietuvos Taryba kreipiasi į lietuvių visuomenę, savo narius bei bendradarbius ir prašo įsijungti į šį darbą. Prašoma nurodyti iš atskirų vietovių galinčius kalbėti ir taip pat asmeniškai prašo tų, kurie norės dalyvauti kalbėtojais, pranešti savo pavardę, adresą, profesiją bei kokiomis temomis norėtų kalbėti ir sąlygas. Mūsų kviečiamieji talkininkai -- kalbėtojai, paskaitininkai, pranešėjai gali ir nepriklausyti srovinėms ar kitoms organizacijoms, kurios sudaro ALTA. Gali ir visai nepriklausyti jokioms organizacijoms. Svarbu geri norai talkininkauti darbu šioje svarbioje ir reikšmingoje talkoje. Todėl kreipiamės į plačiąją lietuviškąją visuomenę, veikėjus, organizacijų darbuotojus, pavienius intelektualus, profesorius, gydytojus, advokatus, inžinierius, mo-

Mes išėivijoje kartojame apie tą streiką įprastą pasakaitę, kokią opozicinės partijos pradžioje paleido. Užtuot ją kartoje, turėtume susipažinti su mūsų tarybine literatūra apie tą streiką. (Pav., J. Leonavičius ir J. Maksimavičius, Valstiečių streikas Suvalkijoje ir Dzūkijoje 1935 m., Vilnius, 1958. S. Atamukas, LKP kova prieš fašizmą, už tarybų valdžią Lietuvoje, Vilnius, 1958 ir kita). Iš joje dėstomų dokumentuotų įrodymų įstikitume, jog tą ūkininkų sambrūdį rikiavo komunistų partija. Ji darė tai gyvenydama anais laikais II Internacionalo išdirbtą liaudies fronto programą, vykdytą daugelyje valstybių. Aišku, partija veikė labai pasislėpusi. Tik dabar ji atsiskleidžia ir su bendralaikiais dokumentais rodo savo nuopelnus "liaudies fronto" kūrime.

Didelio dėmesio vertas recenzento atskleidžiamas tiesiog triviališkasis įvykis su Kybartų saugumo viršininko išspausdintais streiko atsišaukimais ir su gimnazijos direktoriaus išdalintais šautuvais (p. 72). Tai, be rods, pirmą kartą iškeltas dalykas. Nuostabu, kad tarybiniai autoriai, nors ir gan smulkiai tą streiką dėstė, šio nuostabaus fakto nemini. Nejaugi jie to nežinotų? O jei žino-

ty, tai kam nutylėtu? Būtų dar daugiau iškeltų ginčijamų klausimų, kuriuos trumpoje apžvalgoje negi suminėsi. Apibendrinant, tegalima pasakyti, kad daugelis visuomeninio gyvenimo, kaip ir, apskritai, istorijos klausimų negali būti baigtinai išaiškinti; jie palieka kontroversiniai. Medžiaugos ginčams pakankamai duoda ir duos A. Smetonos režimas. Bet rimtam lietuviui kritikui privalu nepažeisti autoriaus asmeninės garbės. Kiekvienam lietuviui turi būti žinoma Smetonos tautinė veikla nuo pat jaunystės, kai jis, dar gimnazistas, dėjosi prie lietuviškų kuopelių, mokėsi pats vienas lietuvių kalbos ir ją gražiai išmoko, rašė straipsnius į draudžiamąją spaudą. Jis neatstiraukė nuo tautinės veiklos baro per visą gyvenimą. Jis gerbtinas, kaip ir visi mūsų didieji tautos žadinotojai: Kudirkai, Basanavičius, Šliupas, Maironis, Jakštas-Dambrauskas, Tumas-Vaižgantas ir kiti. Jie visi priklauso bendram mūsų tautos (nesamam) panteonui. Ypač šiais laikais, kada Smetonos asmuo taip juodnamas mūsų tarybinų autorių, laisvėje gyvenantiems neprivalo plūsti į jų dūda. Mums, apskritai, turi būti gerbtinas kiekvienas nuosūdiris ir geros valios lietuvis. A. Smetona buvo vienas

ty, tai kam nutylėtu?

A. SMETONOS MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merkelio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliami trukumai.

Liko nedidelis to veikaloo kiekis dar neišplatin-tas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leiding, siunčiant čeki ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL

GERB. PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Pašto įstaigai reikalaujant prašome būtina visus prenumeratorius, kurie dar nėra pristatę savo pašto zonos (ZIP Code) naujo numerio, artimiausiu laiku tai padaryti.

Užsimokant prenumeratą, laišką ar atvirutę rašant, pažymėkite savo zonos (ZIP Code) numerį.

PAIEŠKOMI ASMENS

Vanda Lapaitytė, gyvenusi Lankeliškiuose, Vilkauiškio rajone. Ieško Juodaitytė Valė, Vinco, gyv. šakiai, P. Cvirkos g-vė 4.

Inž. Jocius Donatas, gyv. Kaunas, Neries krantinė 13-26. Ieško savo draugų, giminių ar pažįstamų.

**ŠV. ANTANO
GIMNAZIJOS
DEŠIMTMETIS**

Šv. Antano gimnazijoj mokslo metai baigėsi birželio 5 d. jos ikūrimo dešimtmečio minėjimu ir abiturientų išleistuvėmis. Iškilnėje dalyvavo J.E. vysk. V. Brizgys, daug dvasininkų, mokiūnų tėvų, svečių -- viso virš 300 asmenų.

Mišios, laikytos gimnazijos salėje vyskupo, buvo išpūdingos. Giesmės ir maldos atliktos lietuvių kalba. Vyskupo pamokslas buvo pritaikintas jaunimui, skatinant siekti mokslo viršūnių ir pasilikti lietuviškos orientacijos.

Nemažiau išpūdingos buvo ir mokslo baigimo iškilnės, kuriose pranciškonų provinciolas T. Leonardas Andriekus kiek plačiau nušvietė dešimtmečio iškilnės prasmę ir gimnazijos uždavinius. Baigusieji gimnaziją iš vyskupo rankų gavo brandos atestatus.

Šiomet buvo 10 abiturientų. Jų vardu atsiveikinimo kalbą pasakė Dalius

Šv. Antano lietuvių berniukų gimnazijos (Kennebunkport, Maine) dešimtmečio minėjime kalba pranciškonų provinciolas ir gimnazijos rektorius T. Leonardas Andriekus. Dešinėje matyti vysk. V. Brizgys. B. Kerbelienės nuotrauka

Paliulis. Tėvų vardu kalbėjo St. Garliauskas iš Detroito. Taip pat buvo gana gausus būrelis per dešimtmetį baigusiu gimnaziją. Jie ta proga įsteigė neturtingam mo-

kiniui šelpti fondą. Akademine dalis baigta vysk. V. Brizgio linkėjimais ir palaiminimu.

Truputį pailsėjus, programą tęsė gimnazijos tautinių šokių ansamblis ir choras, vedamas Vytauto Kerbelio. Iškilnės baigtos Lietuvos himnu. Po to vyko vaišės. (ts)

**Planuoja
mergaičių
stovyklą**

Putnamo Seserų sodyboje neseniai buvo susirinkęs gausus būrys rėmėjų iš įvairių Atlanto pakraščio lietuvių kolonijų pasitarti 1966 m. veiklos reikalais. Tai jau tradicija virtes seserų bičiulių metinis susirinkimas.

Šiomet jame matėsi gerokai naujų veidų, nes yra atsiradęs ir naujas rūpestis -- Putnamo Seserų jaunimo stovykloje nebetelpa stovyklauti norinčios lietuaitės. Putnamo stovykla yra seniausia lietuvių stovykla Amerikoje (pradėjo veikti 1944 m.), daug kam buvusi paskata pradėti naudoti stovyklavimą kaip lietuviškumo ugdymo priemonę.

Putnamo jaunimo stovykla jau antra vasara betalpina tik pusę norinčių stovyklauti, nes ten pritrūko vietos viskam -- miegoti, valgyti, praustis, mokytis, net žaisti. Sutarta šiemet suorganizuoti visokią pagalbą naujai stovyklai pastatyti. Prieš 5 mėnesius pradėtas lėšų telkimo vaju turėtų būti įvykdytas 1966 m.

Rėmėjų vadovybė sudaryta tokios sudėties: pirm. prel. P. Juras, nariai: kun. V. Martinkus, A. Gruzdis, dr. Petras Kaladė, Fr. Keblinskas, V. Klimas, V. Kulbokienė, dr. O. Labanauskaitė, Stasė Leikienė, K. Marijošienė, Stasys Miknius, Franis Pauliukonis, Antanas Saulaitis, J. Stočkus, Ona Vaitkienė, J. Vembrė, M. Watkins, A. Žemaitaitienė, P. Žičkus.

Be eilės praktišką veiklą liečiančių nutarimų, susirinkimas padarė ir tokį pareiškimą:

A. NAKO STUDIJOS MOKINIŲ KONCERTAS

Šių metų birželio mėn. 12 d. Chicagoje, Jaunimo Centro salėje įvyko Antano Nako Muzikos Studijos metinis mokinių koncertas.

Svečių tarpe buvo ne vien mokinių tėvai, bet koncerto atėjo pasiklausyti ir tie, kuriems idomu sekti mūsų jaunimo muzikinę pažangą.

Firmoje koncerto dalyje pasirodė eilė jaunesnių mokinių, kurie studiją lanko vos pirmuosius metus, o vėliau toje pačioje koncerto dalyje ir studiją belankan tieji daugiau metų. Jie labai nuotaikingai paskambino Mozarto, Beethoveno, Schuberto, Chopino ir kitų kompozitorių kūrinius.

Sunku būtų išvardinti visas jaunųjų pianistų pavardes, tačiau sekant kasmet jų pasirodymą, su ypatingu malonumu teko pastebėti kaikiurių mokinių daromą gerą pažangą.

Čia paminėtini: Gražina Valavičiūtė, Algis Žukauskas, Irena Kasparaitė, Mirga Šerepkaitė, Edmundas Stukas ir jau gerokai pažengusi Vida Žvynytė.

Antrojeje programos dalyje pasirodė vyresnieji mokiniai, studijuojantieji muziką ilgesnį laiką. Klausantis jų skambinimo išryškėjo, kad savo studijoje A. Nakas ugdo gražius mūsų jaunimo talentus, skiepydamas jiems meilę ir palinkimą grožiui.

Iš vyresniųjų mokinių gerai užsirekomendavo Arūnas Krutulis, Lilija Pilmonaitė, Rasa Varankaitė, Danutė Žukauskaitė, Nijolė Viščiūtė, Julija Jackevičiūtė, Laima Kasparaitė ir kiti.

Ypatingo dėmesio sukėlė Loreta Geštautaitė

"Susipažinęs su visais Seserų veiklos daviniais, susirinkimas gali liudyti, jog Putnamo Seserų tebėra ištikimos savo pagrindinei, iš Lietuvos atsivežtai misijai -- visomis jėgomis ir talentu dirbti lietuviams ir lietuviškumo stiprinimui. Kadangi, palyginus su uždavinių didumu ir svarbumu, tokio nusiteikimo Seserų būrys turėtų būti didesnis, su šios vienuoliškos bendruomenės veikla ir dvasia susipažinę jos ilgamečiai bičiuliai kviečia vienuolišką pašaukimą pajutusias Amerikos lietuaites savo veiklos įrankiu ir namais pasirinkti Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos Seserų Kongregaciją".

Fabaigai patiekta stipriai visų išgyventa staigmena -- seserų ir bendrabučio mergaičių choras padainavo Sibiro tremtyje lietuvių sukurtą ir dainuotą dainą. Jų autoriai nežinomi, jų rimai ne tokie sklandūs, bet jų žodžiai -- žiauriai sužeistos lietuvių širdies gėla. Tų dainų pluoštas yra visai neseniai išsprukęs iš Lietuvos ir čia Putname atkurto net jų gaidos. Jas sudainavus, net rūpestingai seserų pagaminta vakarieniškos bebūvo tokia patraukli. (01)

ir Vytas Nakas, kurie labai kruopščiai ir muzikaliai išpildė keturiom rankom Vengrų Šokį Nr. 3, Brahmsio ir Jūrininkų Šokį iš baletu "Raudonoji Aguona" R. Gliero.

Koncertą užbaigė jaunoji pianistė Raminta Lampsatyte, kuri Antano Nako studijoje mokėsi 10 metų ir kuri šį pavasarį, užbaigiant studijoje mokslus, turėjo savo atskirą sėkmingą rečitalį. Ji gerai atliko Chopino tris kūrinius: Nocturną Cis minor, Valse Brillante op. 34 ir Polonaise op. 53.

Pabaigai norėtusi pridurti, kad ne visi mokiniai bus profesionalai, tačiau muzikos auklėjimas paliks jų gyvenime neišdildomus pėdsakus. Daugelis jė studijoje išėję pagrindinį muzikos mokslą ir dabar muziką studijuoja Amerikos universitetuose.

Muziko Antano Nako teigiamos savybės: kantrybė, ramumas ir meilė pasirinktai profesijai. Prie kiekvieno mokinio

jis prieina individualiai, atsižvelgdamas į mokinio amžių ir sugebėjimus. Jis moka atpalaiduoti mokinį nuo mechaniško skambinimo. Kreipia dėmesį ne vien į skambinimo techniką, bet lygiagrečiai į veiklo interpretaciją, gilesnį jo supratimą ir išpildymą, tuo pačiu vystydamas mokinio kūrybinę fantaziją.

Visa tai atspindi jo mokinių metiniuose pasirodymuose, kurie labai vertingi mūsų jaunuomenės auklėjimo srityje.

G. Žilėnas

HELP WANTED MALE

MEN

MEN

MEN

MEN

WE NEED YOU

To train for secure well paying positions in our growing class ring division.

JOSTEN'S, INC.

191 NORTH MAIN ST.
ATTLEBORO, MASS.

(66-69)

WELDERS

Automatic welders\$3.20 hr.
Micro Welders\$3.20 hr.
Inner Shield Welders\$3.20 hr.
Submerged Arc Welders\$3.20 hr.

MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales

58 Haltiner

River Rouge, Mich.

An Equal Opportunity Employer (62-76)

1st CLASS SURFACE GRINDERS CLEAN MODERN SHOP 58 hour week. Days only. Steady work. All benefits & pension. MONARCH TOOL & GAUGE CO. 23450 Telegraph Rd. Southfield, Mich. 313 -- 444-1288 (68-69)

**WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
TOOL & DIE
MAKERS**

APPLY CALL OR WRITE

Hand Things

Manufacturing Co.

North Rowe St., P. O. Box 370

Ludington, Mich.

616 -- 842-8940 (69-72)

**EXPERIENCED
GEAR MEN**

AGE NO BARRIER

Plenty overtime. Job shop operation. Setup jobs & run barber coleman, fellows & threadmills.

ASK FOR S. KOTAS.

Universal Gear

1301 E. McNichols

Detroit, Mich. (69-75)

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES

and
CERTIFIED AIDES

Required by a thirty-two bed hospital. If interested please contact Director of Nursing.

ST. JOHNS HOSPITAL

Box 1810,

Edson, Alberta. (68-70)

PUBLIC HEALTH NURSES -- home health nursing service, & other staff positions general public health nursing programs. Retirement plan, annual and sick leave; 40-hour, 5-day week. Salary range up to \$6200 depending upon qualifications. General educational and cultural area, good residential area. Apply Girard Veenschoten, M.D., Director, Allegan County Health Dept., County Building., Allegan, Mich. (69-75)

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4 1/2 %

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 6, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS
ĮVAIRIAUSIŲ ĮSDIRBINIŲ TVOROS, STOGELIAI IR KITI
MODERNŪS NAMŲ PAGERINIMAI
KOSTAS BUTKUS
Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* **BILJETUS Į DAINŲ ŠVENTĘ** galima įsigyti pas F. Eidimą. Bilietų kaina -- 2, 3, 4, 5, 6 dol. Užsakant telefonu skambinti 881-1921.

* **LB CENTRO VALDYBA** organizuoja paramą Pietų Amerikoje gyvenančių lietuvių vaikų lituanistiniam mokymui. Prašome clevelandiečių lietuvių nebenaudojamus vaikų vadovėlius šiam tikslui paaukoti. Priimamos ir piniginės aukos, už kurias bus nupirktas reikiami vadovėliai. Šios aukos bus priimamos kiekvieną sekm. po liet. pamaldų Šv. Jurgio parapijoje. Šis prašymas liečia gyvenančius LB I-os Apyl. ribose. F. Eidimas, LB Clevelando I-os Apyl. V-bos Firm.

BAIGĖ MOKSLO METUS

Birželio 5 d. Šv. Kazimiero lit. mokykla užbaigė mokslo metus. Mokyklos vedėjas A. Tamulionis įteikė aukštesniąją mokyklą baigusiems A. Bieliniui ir K. Sušinskiui pažymėjimus. Turiningu ir nuosirdžiu žodžiu pasveikino baigusiuosius ir visus gerai pažymėjusius į aukštesniuosius skyrius, nepamiršdamas pasveikinti ir moksle pasižymėjusių mokytojų: R. Mackevičiūtės, gavusios bakalaurą diplomą ir J. Kavaliūnaitės -- magistro.

Po to buvo įteiktos tėvų komiteto ir L.B. dovanėlės mokyklą baigusiems ir geriausiems kitų skyrių mokiniams. Dar kalbėjo L.B. II Apyl. pirn. P. Mikšys. Dalyvavęs baigiamųjų egzaminų komisijoje, džiaugėsi baigusiuoju geru pasirodymu ir eitųjų dalykų žinojimu.

Po oficialiosios -- meninė programos dalis, kurią pradėjo

mažiausieji ir baigė patys vyriausieji mokiniai.

Programa buvo graži ir turtinga, o nuotaika miela ir šilta. Ją sudarė visų bendras ir nuosirdus darbas: mokytojų, tėvų komiteto, kuris taip pat ir mokytojams įteikė kuklias dovanėles, L. B. remiančios mokyklą ir kleb. kun. Angelaičio, kurio rūpesčiu gražiai įrengtose klasėse mokykla dirba.

Gera tai, kad Tėvų Komiteto dovanos pažangiesiems buvo "Pirmosios Prošvaitės" moksleivių metraštis, kuriame yra ir šv. Kazimiero Lit. M-los mokinių 8 rašinėliai ir kuri jie labai noriai skaito, nes tai ir jų pačių gyvenimo ir darbo dalis.

Tėvų komitetas paskyrė 100 dol. Jaunimo Kongresui ir 100 dol. Inašu Šv. Kazimiero mokykla tapo L. Fondo nariu.

* **Dėmesio visiems** mano klientams, kurie planuoja vykti į Kanadą. Prašau man pranešti bent 2-3 savaites prieš, kad galima būtų išduoti specialų auto draudimo pažymėjimą, kuris yra reikalingas Kanadoje. Skambinkite V. Giedraičiui ir jis Jums suteiks reikalingas informacijas. Telefonas: 944-6835.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 25 d. Gegužinė -- Joninių laužas Čiurlionio Ansamblio sodyboje, Rengia L.V.S. Ramovė.

BIRŽELIO 26 d. Naujienų gegužinė Armonų sodyboje.

LIEPOS 10 d. Lietuvių Budžių plaukiojimo diena.

LIEPOS 31 d. Lietuvių Budžių gegužinė, Rengia L. Budžiams Remti Tėvų Komitetas.

RUGSĖJO 24 d. Dirvos Vakaras, Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 25 d. Tautos šventė Lietuvių Diena, Rengia Lietuvių Bendruomenė.

SPALIO 15 d. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos rengimas.

SPALIO 22 d. Lithuanian Village Inc. rengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 23 d. V. Bielajaus tautinių šokių veiklos ir Vilties žurnalo 25 metų sukakties minėjimo vakaras Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 29 d. Korpi Neolituania tradicinis vakaras-balius.

SPALIO 30 d. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parap. salėje.

LĀPKRIČIO 13 d. Nauj. parapijos choro pagerbimas -- tradicinis vakaras.

LĀPKRIČIO 26 d. kariuomenės šventės minėjimas, Rengia L.V.S. Ramovė.

1967 m.

SAUSIO 21 d. Ateities Klubo rengimas

VASARIO 4 d. LTM Čiurlionio Ansamblio tradicinis balius.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Klube veikia: Lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla • "Tėvynės Garsų" radijo valandėlės • Televizija • Bilijardas • "Pin Boll" • Šachmatai • Lietuviška Valgykla: Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais -- pietūs ir vakarienė. • Visi lietuviai ir lietuvės kviečiami įsirašyti nariais į Amerikos Lietuvių Piliečių Klubą.

* **CLEVELANDO ŠV. KAZIMIERO** lituanistinės mokyklos veiklą perėmė tėvų susirinkimo išrinktas naujas tėvų komitetas, kuris pareigomis pasiskirstė sakančiai: pirmininkė Ona Jokūbaitienė, vicepirmininkas Julius Kazėnas, išdininkė Elena Stempuzienė, parengimų vadovas Antanas Jonaitis, nariai -- dr. A. Čepulis ir Wilius Nikštėnas, sekretorė L. Balienė.

Visais mokyklą liečiančiais klausimais, tėveliai, kurių vaikučiai lanko mokyklą, bus painformuoti per spaudą. Tėvų Komitetas

• **Apraudos reikalais** geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Atostogų mėnesiais** -- liepos ir rugpjūčio -- Dirva pasirodys 2 kartu į savaitę. Tai 1965 metais įvesta tvarka susitarus su pašto įstaiga. Tuo metu Dirvos tarnautojai iš eilės turės savo atostogas.

Dirvos krautuvė bus atdara kaip ligi šiol -- kasdien nuo 9v al. ryto iki 5:30 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

Krautuvėje gausus pasirinkimas lietuviškų knygų, plokštelių, medžio drožinių, tautinių juostų ir kt. audinių. Šalia kitų prekių dovanoms, gauta nauja siunta gintarinių karolių (kainos nuo 12 iki 45 dol.), sagučių ir kt.

Šiuo metu Dirvos krautuvės sienas puošia clevelandietės dail. K. Šlapelienės paveikslai, kuriuos galima įsigyti labai prieinamomis kainomis.

VLIKO RAŠTAS DE GAULLIUI

Birželio 8 d. Vliko pirmininkas, vykdydamas Vliko valdybos nutarimą, išsiuntė tokį laišką Prancūzijos prezidentui Charles de Gaulle:

Jūsų Ekscelencija,

Visai Europai istorinės reikmės galinčio turėti Jūsų Maskvoj lankymosi išvakarėse leiskite pareikšti Jums mūsų geriausius sėkmės linkėjimus.

Mes aukštai vertiname Jūsų pastangas suvienyti Europą laisvėje ir tikime, kad toji bus sėkmingai įgyvendinama Lietuva, senovinė tauta ir valstybė, tradiciškai susijusi su Vakarų civilizacija ir besididžiuojanti savo ilgamečiais draugingumo ryšiais su Prancūzija, turės prideramą vietą.

Lietuvos laisvės netekimo dėl Sovietų Sąjungos veiksmų, -- ypač dėl nelemtojo Molotovo-Ribbentropo sandėrio, -- aplinkybės Jums žinomos. Mums atrodo itin reikšminga tai, kad Lietuvai užpulti ir okupuoti Kremlius pasinaudojo tamsiausiomis Prancūzijos valandomis 1940 metų vasarą.

Mes pasitikim, kad Jūsų Eks-

Vasario 16 gimnazijos mokiniai evangelikai Edvinas Dilba ir Ervinas Lengvinas birželio 5 d. buvo konfirmuoti Huertenfeldo bažnyčioje, gausiai dalyvaujant gimnazijos evangelikų būrelio nariams ir giminėms. Nuotraukoje abu konfirmantai su kun. J. Urdze, mokytoju F. Skėriu ir giminėmis. Iš kairės: Jonas Dilba, Ona Česnienė, Genutienė, Edvinas Dilba, F. Skėrys, kun. J. Urdze, Ervinas Lengvinas, Jonas Česna, Marta Nikolajevienė ir už jos Ona Dilbienė, H. Motgabienės nuotrauka

BALFO CENTRO VALDYBA POSĖDŽIAVO

BALFO Centro Valdybos posėdyje, kuris įvyko š.m. 10 d. Centro patalpose, Brooklyn, N. Y., valdyba aptarė praėjusio mėnesio BALFO direktorių suvažiavimo Clevelande eigą, svarstyti klausimus ir nutarimų prasmę bei reikšmę. Apgailėta tauta, kad artėjantis BALFO seimas direktorių nutarimas šaukti Chicagoje, o ne rytinėse valstybėse. Iškelti direktorių suvažiavime buvo trūkumai ir teigiamai reiškiniai.

Fastebėta, kad ne visi BALFO direktoriai jaučia ir sąžiningai atlieka savo pareigas. Ne visi yra susipažinę su BALF statutu ir jo nesilaiko. Pav., ne visi direktoriai atsiunčia savo igaliojimus su formaliais igaliojimais.

Firmininkas kun. V. Martinkus pranešdamas apie skyrių veiklą, atkreipė dėmesį, kad Balfos veikia įvairiose šio krašto vietovėse, todėl būtina, kad ir direktoriai būtų iš visų vietų. Jis, per pusantų metų ap-lankęs daug kraštų ir Balfos skyrių, šią vasarą vyks į Californiją, kur eina Balfui palikimo byla.

Išdininkas Antanas Senikas referavo Balfos apyskaitą ir šalpos prašymus, kurių visai eilei buvo paskirto pašalpos

celencija, pats patyręs savo krašto tragediją ir atkakliai kovojęs dėl jo išlaisvinimo, visiškai suprasite lietuvių tautos pastangas atgauti laisvę ir grąžinti savo tėvynę į Europos tautų šeimą.

Prašau priimti, Jūsų Ekscelencija, mūsų aukščiausios pagarbos pareiškimą. (--) V. Sidzikauskas, pirmininkas. (ELTA)

* **LB CHICAGOS** Apygardos valdyba turėjo posėdį birželio 12 d. Jaunimo centre. Dalyvavo visi valdybos nariai: St. Šiaučūnas, St. Ingau-nis, A. Gintneris, J. Švedas, G. Giedrius, B. Vindas, G. Giedrius, B. Vindašienė, D. Šukelis, A. Šantaras, K. Avizienis. Svarstyta metinė darbo veiklos sritis, III Dainų Šventės banketo reikalai, plačiau buvo paliesti ir švietimo klausimai. Posėdis užtruko ilgokai ir liko dalis neišspręstų klausimų.

į įvairius kraštus, daugiausia į Lietuvą. Nutarta padidinti siuntiniam skirtas lėšų sumas ne daugiau šimto dolerių. Balfos vicepirmininkė dr. E. Armanienė referavo Balfui palikimo bylos eigą Los Angeles mieste, Californijoje, kur ji, kaip advokatė buvo seniai nuskrudusi susipažinti.

Reikalų vedėjas nušvietė įvairius šalpos ir administracinius reikalus. Nutarta Balfos įstai-gai būtina remontą atlikti samdant vieną apmokamą žmogų ir ieškant savanorių. (eč)

RINKIMAI Į 'PARLAMENTĄ'

Nuo pat gegužės mėnesio vidurio visoj Sovietų imperijoje, taip pat ir Lietuvoje, jau buvo žinoma, kas bus birželio 12 dieną išrinkti į Maskvos "parlamentą". Tačiau "rinkiminė agitacija" pastarosiomis savaitėmis prieš birželio 12 dieną vyko, lyg tartum būtų didžiausias susirūpinimas, išrinkti ar neišrinkti tuos, kuriuos komunistų partijos raštinėse jau išrinko... Vilniaus laikraščiuose keletą dienų buvo nieko kito, kaip tik "kandidatų" pasakytos prakalbos tose apygardose, kuriose už juos turėjo būti balsuojama.

Visų keisčiausia atrodė, kad šį kartą vilniškiai laikraščiai turėjo spausdinti ne tik Sniečkaus, Šumausko, Paleckio ir kitų, už kuriuos numatyta prievoliškai Lietuvos balsuoti, kalbas, bet taip pat ir visiškai panašias nieko nepasakančias kalbas "kandidatų", kurie turi būti išrinkti... Taškente, Alma-Atoje, Tblisi, Suchume, Kinešoje, Stavropoly, Kijeve, Orecho-Zujeve, Iževske ir kitose Lietuvoje nei negirdėtose vietose, Atseit į "rinkikus" Lietuvoje "kalbėjo" (pilni laikraščiai buvo vien tu kalbų) Ustinovai, Grišiniai, Kulekovi, Ščerbičkiai, Rašidovai, Mžavanadzės, Kunajevai, Kapitanovai, Ponamariovai ir kiti panašūs būsimi, Lietuvoje negirdėti-neregėti ir patys su Lietuva nieko bendra neturį "deputatai". Turbūt ir Sniečkaus, ar Šumausko kalbos buvo skelbiamos rusams, armėnams, kirgizams ir chunguzams, nes, iš tikrųjų, visos jos sukryptos pagal tą patį tuščią žodžiautojišką pavyzdį ir visur vienodai "tinka". Atrodo, kad tuo būdu Kremliaus propagandistai bandė įrodyti, kad visiems Kremliaus pavaldiniams "tėvynė" viena ir ta pati.

Vienas laikraštis (Czerwony Sztandar) dar paaiškino, kad sovietiniuose rinkimuose galima balsuoti bet kur, kur atsitiktinai tą dieną beatsidurtum. Žinoma, balsuoti galima tik už tą kandidatą, kuris to apygardoj įrašytas į balsavimo lapą. Keliąjančiam balsuotojui nėra reikalo savo balsą siųsti į nuolatine gyvenamąją vietą. (ELTA)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue 936 East 185th St.
EN 1-1763 KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* DR. E. ARMANIENĖ iš Baltimorės, Md., Balfo Centro valdybos vicepirmininkė, nepaįstanti visuomenininkė, Dirvos aukšnio jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikina ir siunčia 10 dol. auką.

* JAUNIMO KONGRESO delegatai jau pradeda atvažiuoti iš tolimų kraštų. Praeitą šeštadienį atvyko iš Argentinos 15 delegatų į Miami, kur juos pasitiko kun. J. Margis, St. Jazbutis ir vasarojantis clevelandietis V. Urbaitis.

Argentinos delegatai praleis keletą dienų Jazbutių Motely, 8910 Collins Ave., Miami Beach ir susipažins su vietiniu lietuvių veikimu. Šią savaitę į Miami atvyksta Kolumbijos delegatai ir dar papildomai Argentinos delegatų.

• Dainų šventei bilietai iš anksto gaunami Karvelio prekybos namuose, 2715 W. 71 St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Kainos 6, 5, 4, 3 ir 2 dol. Šventė įvyks liepos 3 d. International Amphitheatre, Chicagoje. Bilietus galima užsakyti paštu.

FRICAS SKĖRYS, Vasario 16 gimn. mokytojas ir Vok. Liet. Jaun. Metų k-to išdėininkas atskrenda iš Vokietijos dalyvauti Jaunimo Kongrese. Jis kartu yra Vokietijos Lietuvių Bendr. tarybos narys ir Krašto Valdybos išdėininkas.

Birželio 26 d. -- sekmadienį 3 val. po pietų šv. Jono bažnyčios parapijos salėje; 195 Maujer St., Brooklyn, N.Y. padarys pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją.

Praleidęs porą dienų New Yorke pas kun. P. Dagį, vyks į Chicago dalyvauti Jaunimo Kongrese. Chicagoje apsigyvens Tėviškės parapijoje pas kun. Trakį.

Kartu tuo pačiu lėktuvu iš Vokietijos atskrenda stud. Andrius Šmitas, kuris tą patį dieną iš New Yorke atskris į Clevelandą ir iš čia vyks į Dainavos stovyklą.

Jaunimo Kongreso Komitetas Chicagoje informuoja spaudos atstovus apie sėkmingai baigiamus pasiruošimo darbus. Gale stalo PLJK Komiteto vicepirmininkas V. Kleiza, dešinėje pusėje Jaunimo Kongreso komiteto nariai, komp. Darius Lapinskas, parašęs lietuvišką operą "Lokys", kurią matysime Jaunimo Kongreso metu, liepos 1 d. Marija Aukšt. mokykloje, operos koordinatorė Danuolė Bartkuvienė, kairėje spaudos atstovai -- kun. G. Sabataitis SJ, JK komiteto informacijos vedėjas E. Vilkas, Vladas Butėnas, A. Budreckas, J. Janušaitis, A. Gintneris, Vytautas Kasnūnas ir kiti.

Geram mažlietuviui, inžinieriui

BERNARDUI BUNTINUI

staiga mirus, jo liūdinčią žmoną GRITĄ ir sūnų ARVYDĄ nuoširdžiai užjaučia

Mažosios Lietuvių Rezistencinio Sąjūdžio Prezidiumas

A + A

ILUMINATAI GIEDRAITIENEI

mirus, rašytojui ANTANUI GIEDRAIČIUI ir šeimai gilią užuojautą reiškia

A. L. T. S-gos Worcesterio Skyrius

A + A

Inž. ALGIRDUI DYRIKIUI

tragiškai žuvus Kolumbijoje, ELENĄ ir ALFONŠĄ GILVYDŽIUS ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame

O. ir K. Navasaičiai
S. ir K. Šeputos
J. ir J. Švobos
S. ir S. Šimoliūnai

CHICAGO

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Birželio 22 d., trečiadienį, 7 val. 30 min. vakaro Jaunimo centre šaukiamas LB apylinkių valdybų, organizacijų, tautinių šokių bei dainų ansamblių atstovų susirinkimas pavergtųjų tautų savaitės demonstracijos reikalams aptarti.

LB Chicagos Apygardos Valdyba, Chicagos Lietuvių Taryba.

VILNIEČIŲ DĖMESIUI!

Š.m. liepos 2 d. 5 val. p. p. Chicagoje "Blue Club" svetainėje, 4633 So. Rockwell St., įvyks Centro Valdybos plenumo posėdis, kuriame bus svarstoma: JAV Krašto Valdybos rinkminės procedūros klausimas, Rytų Lietuvos Siemons Studijuoti Komisijos darbai, Vliko reikalai ir Lietuvių problemos su lenkais Vilniuje.

Posėdyje dalyvauja visi Centro Valdybos nariai, teisinis patarėjas, atstovas Vliko Taryboje, Vilniaus Spaudos Fondo pirmininkas, tarptautinis ryšininkas, Garbės Teismo nariai, Kontrolės Komisijos nariai, Rytų Lietuvos Siemons studijuoti komisijos nariai ir Kanados Krašto Valdybos atstovai.

Po posėdžio (apie 9 val.) bus bendra vakarienė, kurioje dalyvauti prašomi ir posėdžio dalyvių šeimų nariai bei kiti vilniečiai.

DETROIT

* RAMUTĖ E. MISIŪNAITĖ, gyv. Detroite, birželio 12 d. sėkmingai ir su pasižymėjimu moksle baigė Holy Redeemer aukštesniąją mokyklą.

Tolimesnes studijas tęs Easter Michigan Universitete, kur ruošis mokytojos profesijai.

R.E. Misiūnaitė 1961 m. baigė Detroito šeštadieninę Aušros mokyklą.

Detroito Gabijos tunto skautės teikia Lietuvių Fondo galutinai Detroite VI. Paužai 100 dolerių čekį. Šalia stovi LF vajuos Detroite išdėininkė S. Kaunelienė. J. Gaižučio nuotrauka

Dainų Šventės vykdomojo komiteto pirmininkas dr. Steponas Biežis kalba visuomenininkų ir profesionalų susirinkime Mutual Federal Savings and Loan Assoc. banko patalpose Chicagoje birželio 1 d., ragindamas finansinai paremti šventę. Po šio susirinkimo tuoj pat buvo parduotos 22 ložės. Susirinkimo dalyvius priėmė ir pavaišino banko prezidentas J. Kazanauskas su ponija. V.A. Račkausko nuotrauka

* ALEKSANDRAS A. PAKALNIŠKIS, gyv.

3948 So. Artesian Ave., šiemet baigęs Aukšt. Chicagos lituanistinę mokyklą ir buvęs metraštinio "Pirmosios Prošvaitės" vienas iš redaktorių, labai energingai platiną išleistą metraštinę.

• Vienas gydytojas ieško savo dėdės Stanislovo Zakšausko (galbūt, jis vadinasi Stanislaw Zakrzewski), kuris gyvena Los Angeles, California. Jei kas žino ieškomojo adresą, prašau rašyti: Pr. Šlyteris, 324 Westmoreland, Waukegan, Ill.

Malonu pastebėti, kad jį domisi ir aktyviai reiškiasi lietuviška veikla, skaito spaudą ir gėrisi Dirvoje randamomis pažįstamų nuotraukomis.

SVARBU VAŽIUOJANTIEMS Į DAINŲ ŠVENTĘ

Dainų Šventės Komitetas su dėkingumu vertina lituanistinių mokyklų chorų pasiruošimą dalyvauti jų pirmoje Dainų Šventėje ir džiaugiasi, kad tikstantinis moksleivių choras dainuos liepos 3 d. Chicagoje. Gautas aplinkraštis liečia visus, kurie dalyvauja Dainų Šventėje. Visų pirma generalinė repeticija. Dalyvaujantieji moksleivių chorai ir ansambliai privalo punktualiai liepos 2 d. šeštadienį 12 val. dienos metu atvykti į International Amphitheatre, Chicago, 4200 So. Halsted Street, generalinei moksleivių jungtinio choro repeticijai. Komitetas prašo laikytis griežto punktualumo, nes repeticijai yra skirtas ribotas laikas ir ji bus suaugusių choro generalinės repeticijos pertraukos metu. Visiems turi būti suprantama svarba joje dalyvauti, nes yra būtina choristus supažindinti su dirigento reikalavimais ir jo dirgavimo technika, kad Dainų Šventė kuo geriau pasisektų.

Aušros Lituanistinės mokyklos choro repeticija prieš važiuojant į Dainų Šventę įvyks birželio 25 d. šeštadienį 10 val.

ILLINOIS GUBERNATORIUS SVEIKINA JAUNIMO KONGRESO IR DAINŲ ŠVENTĖS DALYVIUS

Chicago, June 13 -- Illinois Gubernatorius Otto Kerner atsiuntė raštu savo nuoširdžius sveikinimus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir Dainų Šventės rengėjams bei dalyviams. Gubernatorius apgailestauja, kad Kongreso metu jis bus išvykęs į Camp McCoy vizituoti Annual Summer Review of Illinois National Guard ir po to dalyvaus Gubernatorių Suvažiavime Los Angeles mieste. Savo laiške Gubernatorius Kerner rašo, kad Illinois gyventojai labai didžiuojasi, kad Illinois valstybėje yra šaukiamas pirmasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas.

CHICAGOS BURMISTRO PROKLAMACIJA

WHEREAS, there will be held in Chicago the First Lithuanian World Youth Congress; and

WHEREAS, during the period from June 27, 1966 through July 3, 1966 there will be a series of programs participated in by the American Lithuanian Youth; and

WHEREAS, during this period there will be held a Lithuanian Song Festival participated by choral groups from all over the United States and Canada; and

WHEREAS, on Thursday, June 30, there will be a rally with the purpose of expressing American-Lithuanian Youths' support for the Administration's policies in Viet Nam depicted in the slogan "Freedom for Viet Nam and Lithuania."

NOW, THEREFORE, I, Richard J. Daley, Mayor of the City of Chicago, do hereby designate the period June 27, 1966 through July 3, 1966 as AMERICAN-LITHUANIAN YOUTH WEEK and urge the people of Chicago to join the many splendid programs which will occur in our city during that time.

Mayor Richard J. Daley

iš ryto šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. Repeticija būtina tik važiuojantiems į Dainų Šventę. Taigi visi trečio, ketvirto, penkto, šešto, septinto, aštunto skyriaus mokiniai ir mergaičių grupė, kurie yra užsiregistravę ir man įteikę dalyvauti Chicagoje pasižadėjimo lapus su tėvų parašais, privalo toje repeticijoje dalyvauti. Taip pat bus vedama registracija tų, kurie šioje repeticijoje dalyvaus. Tėvai prašomi laiku savo vaikus į repeticiją pristatyti. Visi bus paleisti namo lygiai 12 valandą.

St. Slizys

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS CAPE COD VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau dabar priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ -- CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.